

Waterakkoord Twentekanalen en Overijsselsche Vecht (2025)

versie 14 november 2024

Waterakkoord betreffende de aanvoer van water uit de Twentekanalen, het Kanaal Almelo - de Haandrik en de Overijsselsche Vecht ten behoeve van de watervoorziening in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe en de afvoer van water naar de Twentekanalen ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland.

Rijkswaterstaat Oost Nederland
Provincie Overijssel
Provincie Drenthe
Waterschap Rijn en IJssel
Waterschap Drents Overijsselse Delta
Waterschap Vechtstromen

Sluis- enemaalcomplex te Eefde

INHOUDSOPGAVE

DE ONDERGETEKENDEN,	5
INLEIDING EN CONSIDERANS	6
1. Wettelijke grondslag	6
2. Eerdere versie van het waterakkoord	6
3. Huidig beleid	7
De landelijke en regionale beleidsontwikkeling	7
4. Toekomstig beleid en ontwikkelingen	7
5. Betrokken gebieden	9
6. Aanvoer en afvoer van water	9
7. Formalisering bestaande praktijk	10
8. Meten, registreren en regelen	10
9. Rekening houdend met de volgende nota's en plannen (niet limitatief):	10
ALGEMENE BEPALINGEN; regelingen en maatregelen	11
Artikel 1. Definities:	12
Artikel 2. Doel van het waterakkoord	15
Artikel 3. Samenhang Waterakkoord en Draaiboek Regionaal Droogte Overleg	15
Twentekanal en Overijsselse Vecht	15
Artikel 4. Coördinatiecommissie	16
Artikel 5. Wateraanvoer	16
Artikel 6. Inlaten van water	18
Artikel 7. Doorvoer van water	18
Artikel 8. Waterafvoer en Afwatering	19
Artikel 9. Veiligheid	20
Artikel 10. Waterkwaliteit	20
Artikel 11. Ecologische kwaliteit	20
Artikel 12. Meten, registreren en regelen	21
Artikel 13. Informatievoorziening / informatiesysteem	22
Artikel 14. Investeringskosten	22
Artikel 15. Jaarlijkse exploitatiekosten	23
Artikel 16. Geschillen	23
Artikel 17. Vrijwaring	23
BIJZONDERE BEPALINGEN; regelingen en maatregelen	24
Artikel 18. Calamiteit of watertekort	24
Artikel 19. Taken Coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden	24
Artikel 20. Wateraanvoer en waterverdeling	25
OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN	26

<i>Artikel 21.Evaluatie van het waterakkoord</i>	26
<i>Artikel 22.Wijziging van waterakkoord</i>	26
<i>Artikel 23.Intrekking van bestaande regelingen voor aan- en afvoer van water</i>	26
ONDERTEKENING	27
TOELICHTING	28
<i>ALGEMEEN</i>	28
1. Wettelijke context	28
2. Ter inzagelegging	28
3. De landelijke en regionale verdringingsreeks	29
4. Afstemming met andere waterakkoorden	29
5. Het waterakkoord: een product, maar ook een proces	29
6. De deelnemers aan het waterakkoord	30
7. Beheerders van het aan- en afvoersysteem	31
8. Waterstaatskundige taken en bevoegdheden	31
9. Duurzaam gebruik van water	31
10. Historische context van de Twentekanal en de waterhuishouding in de omgeving	32
11. Spelling topografische namen	34
<i>Artikel 1. Definities</i>	35
<i>Artikel 2. Doel van het waterakkoord</i>	35
Uitgangspunten	35
<i>Artikel 3. Samenhang Waterakkoord en Draaiboek Regionaal Droogte Overleg</i>	36
<i>Twentekanal en Overijsselse Vecht</i>	36
<i>Artikel 4. Coördinatiecommissie</i>	36
<i>Artikel 5. Wateriaanvoer</i>	37
Benodigde pompcapaciteit	38
<i>Artikel 6. Inlaten van water</i>	38
<i>Artikel 7. Doorvoer van water</i>	39
<i>Artikel 8. Waterafvoer en Afwatering</i>	39
<i>Artikel 9. Veiligheid</i>	39
<i>Artikel 10.Waterkwaliteit</i>	39
<i>Artikel 11.Ecologische kwaliteit</i>	40
Evaluatie	41
<i>Artikel 12.Meten, registreren en regelen</i>	41
Juridische basis voor meten	41
Gebruik van de meetgegevens	42
Evaluatie meetproces	42
<i>Artikel 13.Informatievoorziening</i>	42
<i>Artikel 14.Investeringskosten</i>	42
<i>Artikel 15.Jaarlijkse exploitatiekosten van gemalen Eefde, Delden en Hengelo</i>	42
<i>Artikel 16.Geschillen</i>	43
<i>Artikel 17.Vrijwaring</i>	43
<i>Artikel 18.Calamiteiten</i>	43
<i>Artikel 19.Taken Coördinatiecommissie</i>	43
<i>Artikel 20.Wateriaanvoer en waterverdeling</i>	44

<i>Artikel 21.Evaluatie van het waterakkoord</i>	<i>44</i>
<i>Artikel 22. Wijzigen van waterakkoord</i>	<i>44</i>
<i>Artikel 23.Intrekking van bestaande regelingen voor aan- en afvoer van water</i>	<i>44</i>
REFERENTIES	45

DE ONDERGETEKENDEN,

Rijkswaterstaat

1. de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de hoofdingenieur-directeur van het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat in Oost-Nederland te Arnhem, hierna genoemd "Rijkswaterstaat";

De provincies

2. het lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, belast met de portefeuille Water, Mobiliteit, Inclusiviteit en Handhaving, handelend namens de provincie Overijssel ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel van (datum akkoord GS), nummer/...., hierna genoemd "provincie Overijssel";

3. het lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe, belast met de portefeuille Water en Waterschappen, handelend namens de provincie Drenthe ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe (datum akkoord GS), nummer....., hierna genoemd "provincie Drenthe";

De Waterschappen

5. de voorzitter van het waterschap Rijn en IJssel, handelend namens het dagelijks bestuur van dit waterschap ter uitvoering van het besluit van het dagelijks bestuur van dit waterschap van (datum akkoord DB), hierna genoemd "Waterschap Rijn en IJssel";

6. de voorzitter van het waterschap Vechtstromen, handelend namens het dagelijks bestuur van dit waterschap ter uitvoering van het besluit van het algemeen bestuur van Waterschap Vechtstromen, van (datum akkoord AB), hierna genoemd "Waterschap Vechtstromen";

7. de voorzitter van het waterschap Drents Overijsselse Delta, handelend namens het dagelijks bestuur van dit waterschap ter uitvoering van het besluit van het algemeen bestuur van dit waterschap van (datum akkoord AB), hierna genoemd "Waterschap Drents Overijsselse Delta";

INLEIDING EN CONSIDERANS

Een waterakkoord is een bestuursovereenkomst waarin waterbeheerders afspraken maken. In de Omgevingswet zijn geen specifieke bepalingen over waterakkoorden opgenomen, maar (net als onder de vroegere Waterwet) kunnen waterbeheerders bestuurlijke afspraken blijven maken en dit 'waterakkoord' noemen. Ook niet-waterbeheerders kunnen bij afspraken betrokken worden. Er gelden geen vormeisen of andere eisen. Dit waterakkoord is opgesteld in lijn met de leidraad waterakkoorden 2018. Het opstellen van en het werken met een waterakkoord is en blijft een dynamisch proces, dat steeds om aanpassing van de weerslag van de gemaakte afspraken zal blijven vragen.

1. Wettelijke grondslag en het doel

De wettelijke grondslag wordt gevormd door de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Omgevingswet (artikel 2.2). Vanwege het grotendeels overeenkomen van de inhoud en strekking van dit waterakkoord met het voorgaande, het betreft een actualisatie op onderdelen geen herziening, is besloten af te zien van een ter inzage legging.

Het doel van het waterakkoord is om gezamenlijk door de waterbeheerders gemaakte afspraken over het watermanagement in het betreffende beheergebied vast te leggen, opdat er duidelijkheid is over di= e afspraken over wateroverlast, waterschaarste en watervervuiling tegen te gaan. Ook voorziet het waterakkoord onder meer in het toekennen van functies voor het gebruik van water zoals scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie.

2. Eerdere versie van het waterakkoord

Dit waterakkoord betreft een actualisatie van het op 19 april 2017 ondertekende gelijknamige waterakkoord met grotendeels dezelfde strekking en dezelfde partijen (of hun rechtsopvolgers). Met het ondertekenen van het geactualiseerde waterakkoord zal de rechtsgeldigheid van de voorgaande versie van het waterakkoord vervallen.

Sinds het vaststellen van het waterakkoord in 2017 heeft een aantal ontwikkelingen plaatsgehad, die van belang zijn voor dit waterakkoord.

Daarbij valt te denken aan de jaren, sinds 2018, met laagwater en droogte perioden, de inzet van de tijdelijke pompinstallaties bij Eefde, de aanpassingen in de inrichting van het landschap (onder meer de in het kader van het Delta Programma Zoetwater genomen maatregelen), de bouw van de tweede sluiskolk bij Eefde, de verruiming van het Twente kanaal, de perioden van wateroverlast, de (verwachte) effecten van klimaatverandering en de ontwikkeling van nieuw instrumentarium in het kader van Slim Watermanagement voor de Zoetwaterregio Oost Nederland (zoals bijvoorbeeld Redeneerlijnen ten behoeve van het Regionaal Droogte Overleg TK).

De uitgangspunten van de afspraken over de aan-, door- en afvoer van water vanuit en naar de IJssel via Eefde, Delden en Hengelo en het regionale kanalsysteem zijn niet wezenlijk veranderd ten opzichte van de versie van het waterakkoord uit 2017.

Een volledige herziening van het Waterakkoord is nu niet aan de orde, omdat het slechts aanpassingen en geen grote infrastructurele ingrepen betreft, die de belangen van derden direct raken of schaden.

Naar verwachting zal over enkele jaren een volledige herziening van de afspraken over de waterverdeling volgen, waarbij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van het Deltaprogramma Zoetwater, het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie nog meer hun beslag zullen en kunnen krijgen.

Tevens is de wens tot uitbreiding van de afspraken rondom waterkwaliteit en calamiteiten uitgesproken.

De aanpassingen in het WA TK & OV 2024

De belangrijkste aanpassingen betreffen:

- Het actueel in beeld hebben van alle in-, door- en aflatens in het kanalsysteem bij de verschillende waterbeheerders.
- Het aanpassen en laten aansluiten van de regionale Verdringingsreeks aan die van aangelegen regionale verdringingsreeksen van andere zoetwaterregio's en andere waterakkoorden.
- Het opnemen van de regionale Verdringingsreeks in de Provinciale Omgevingsverordeningen van resp. Overijssel en Drenthe, evenals Gelderland.
- Het beter inzichtelijk hebben van de benodigde hoeveelheid water voor zeer kwetsbare natuur en zettingsgevoelige gebieden (veengebieden) uit categorie 1 van de Verdringingsreeks.
- Het actualiseren van de invulling van alle categorieën in de regionale Verdringingsreeks op basis van de inventarisatie van de watervraag.
- Een Protocol voor de inzet van Tijdelijke Pompinstallaties in het jaarlijks aan te passen en vast te stellen Draaiboek Laagwater en Droogte, dat een bijlage bij dit Waterakkoord vormt en wat jaarlijks door het Regionaal Droogte Overleg wordt geactualiseerd en geaccordeerd.

Tenslotte, volgens de Omgevingswet is het waterakkoord een vrijwillig instrument geworden. Het is zinvol om een ter inzage legging te organiseren als er besluiten worden genomen met mogelijke rechtsgevolgen voor derden. Bij deze actualisatie is dat niet aan de orde. Het betreft hier een geactualiseerde overeenkomst tussen waterbeheerders.

In de Provinciale Omgeving Verordeningen (POV) van de resp. provincies worden de aangepaste versies van de Verdringingsreeks opgenomen. Deze afspraken staan, zoals bekend, open voor inspraak.

3. Huidig beleid

De landelijke en regionale beleidsontwikkeling

Sinds het sluiten van de voorgaande versie van waterakkoord heeft een aantal landelijke (beleids)ontwikkelingen plaatsgevonden die mede van belang zijn voor dit waterakkoord. Het landelijk beleid is vertaald naar het Nationaal Water Programma 2022-2027 (NWP). Het NWP vervangt het Nationaal Water Plan en het Beheer- en ontwikkelplan van de Rijkswateren. Het landelijk beleid is verder uitgewerkt in de omgevingsvisies en omgevingsverordeningen van de provincies en de waterbeheerprogramma's van de waterschappen. In deze programma's staan de doelen, maatregelen en acties met betrekking tot de bovengenoemde beleidsterreinen. Binnen deze afgestemde doelen en kaders vindt het waterbeheer in deze regio plaats.

De provincie Drenthe kent ook een Regionaal Waterprogramma.

4. Toekomstig beleid en ontwikkelingen

In het beheergebied spelen diverse (beleids)ontwikkelingen die in de toekomst hun beslag kunnen krijgen. Echter, deze ontwikkelingen kunnen nog niet worden verwerkt in de actualisatie van dit waterakkoord. De resultaten van deze ontwikkelingen dienen hun beslag te krijgen in de komende tijd. De meest relevante komende ontwikkelingen worden hierna kort benoemd.

De komende periode gaat een proces van besluitvorming lopen over keuzes ten aanzien van Robuuste wateraanvoer (via gemaal Eefde) naar de Twentekanal.

In dit waterakkoord wordt niet geanticipeerd op de uitwerking van de lopende derde fase van het Deltaprogramma Zoetwater. De nog nader te definiëren afspraken (het proces van de komende jaren) over onder meer Waterbeschikbaarheid en Slim Watermanagement, de effecten van klimaatverandering, de aanpak van wateroverlast, de relatie met het Deltaprogramma Ruimtelijke

Adaptatie monitoring en de uitwisseling van data en het voortschrijdende inzicht van de Knelpunten Analyse Zoetwater (fase 3) en Klimaatbestendige Zoetwatervoorziening Hoofdwatersysteem (KZH) kunnen in hierop volgende versies van het waterakkoord hun beslag krijgen.

De Kamerbrief van mei 2024 over de ontwikkelingen in het waterbeleid en de inzichten in de zoetwaterbeschikbaarheid kan de komende jaren leiden tot veranderingen in het beleid omtrent waterbeheer, en transitie in onder andere landgebruik. Dit kan ook doorwerken naar veranderingen in de watervraag.

Verder kunnen eventuele actualisaties van het landelijke Bestuursakkoord Water andere kaders en uitgangspunten bieden bij een volledige herziening over een aantal jaren.

Overige ontwikkelingen in het beheergebied van het waterakkoord

Deze leiden niet tot aanpassingen in het onderliggende waterakkoord, maar mogelijk wel tot aanpassingen bij toekomstige herzieningen van het waterakkoord.

- In de studie Robuuste wateraanvoer Twentekanalen/Overijsselsche Vecht (25 april 2022) is een inschatting gemaakt van de toename van de watervraag op middellange termijn (2050). De waterbeheerders hebben in de studie aangegeven dat de huidige maximale wateraanvoercapaciteit via Gemaal Eefde (22,5 m³/s) naar verwachting ook op middellange termijn voldoende zal blijven. Van belang daarbij is dat het onwaarschijnlijk is dat alle in het waterakkoord opgenomen maximale onttrekkingen per inlaatpunt tegelijkertijd optreden. Hierbij speelt een rol dat een deel van het aanvoerwater uit andere bronnen dan Gemaal Eefde komt (RWZI's en natuurlijke afvoer van de Vecht, Regge, Berkel en Schipbeek). En dat de aanvoercapaciteit van de regionale wateraanvoersystemen van de waterschappen deels lager is dan de capaciteit van het inlaatpunt vanuit het (hoofd)watersysteem van de Twentekanalen. De piekwatervraag aan het (hoofd)aanvoersysteem is daardoor lager dan de optelling van de afzonderlijke maximale debieten van de inlaatpunten in het waterakkoord. In het vorige waterakkoord is hier ook van uit gegaan.
- Een belangrijke toekomstige ontwikkeling betreft tevens de bestuurlijke besluitvorming over de mogelijkheden voor een robuuste wateraanvoer naar de Twente kanalen via Gemaal Eefde. Inmiddels is een aantal studies uitgevoerd en daaruit is een voorkeursalternatief naar voren gekomen. Later is daar een vierde variant aan toegevoegd. Er zal een intentie verklaring voor een nader uit te werken variant worden vastgesteld. Pas na de daadwerkelijke definitieve besluitvorming en de feitelijke realisatie van de daartoe besloten variant in de daarop volgende jaren, vraagt het waterakkoord om een grondige herziening. Er worden afspraken gemaakt over de nader uit te werken voorkeursvariant.
- Met ingang van 1 juli 2024 voert de provincie Overijssel voor kanaal Almelo - De Haandrik naast het vaarwegbeheer feitelijk geen taken meer uit die behoren tot het algehele beheer van het watersysteem waarvoor Waterschap Vechtstromen verantwoordelijk is. Het betreft hier onder meer het peilbeheer.
- Er is door de provincie Overijssel en Waterschap Vechtstromen besloten tot aanleg van een omloopleiding bij sluis Aadorp. Deze aanleg is nog niet gerealiseerd. Door deze omloopleiding zal de wateraanvoer voor het waterkwantiteitsbeheer van kanaal Almelo-De Haandrik worden gescheiden van het beheer van de sluis voor de scheepvaart. Hierdoor wordt de waterdoorvoer naar kanaal Almelo-De Haandrik beter regelbaar. Via de omloopleiding kan technisch gezien maximaal 20 m³/s water worden aangevoerd vanuit de Twentekanalen naar kanaal Almelo-De Haandrik. In het onderliggende waterakkoord wordt echter afgesproken om nog steeds uit te blijven gaan van een maximale waterdoorvoer van 8 m³/s naar kanaal Almelo-De Haandrik, zoals in het vorige waterakkoord is opgenomen.
- In het kader van het landelijke programma Slim Watermanagement, onderdeel van Deltaprogramma Zoetwater, zijn voor het gebied van het waterakkoord redeneerlijnen, een informatiescherm en een watervraagprognose tool ontwikkeld. De redeneerlijnen worden medio 2024 geactualiseerd. Deze instrumenten geven de waterbeheerders mogelijkheden om in afstemming en

samenhang met andere waterbeheerders in het operationele beheer te anticiperen op (extreme) weersomstandigheden.

- Momenteel wordt landelijk gewerkt aan fase 3 van het Deltaprogramma Zoetwater, dat eind 2026 zal worden vastgesteld. Net als in fase 2 van het Deltaprogramma Zoetwater zijn er ook in fase 3 mogelijkheden om cofinanciering vanuit het Deltafonds te krijgen voor zoetwatermaatregelen, waaronder technische maatregelen ter verbetering van het wateraanvoersysteem.

5. Betrokken gebieden

Dit waterakkoord heeft betrekking op:

5.a. de gebieden in Gelderland, Overijssel en Drenthe die van water kunnen worden voorzien vanuit de Twentekanalen (zoals aangegeven in kaart 2 behorende bij dit waterakkoord);

5.b. het stroomgebied dat afwatert naar de Twentekanalen (zoals aangegeven in kaart 3 behorende bij dit waterakkoord).

6. Aanvoer, door- en afvoer van water

6.a. Er zijn omstandigheden waarbij in delen van de provincies Gelderland, Overijssel en Drenthe een tekort aan oppervlaktewater ontstaat. Bekend is dat een deel van de betreffende regio een aanvoergebied is, en een nog groter deel van het gebied geen directe wateraanvoer kent en vooral afhankelijk is van neerslag.

Dit tekort kan geheel of gedeeltelijk worden gecompenseerd door de aanvoer van water vanuit de IJssel en dit water vervolgens door te voeren via de Twentekanalen, het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselsche Vecht. Het is van belang te beseffen dat de reikwijdte van het gebied waarvoor de afspraken uit dit waterakkoord gelden, strekt tot in de provincie Drenthe (Waterschap Hunze en Aa's via de Stieltjeskanaalsluis).

De natuurlijke afvoer van diverse beken en rivieren (zoals de Overijsselsche Vecht en de Berkel) kan voor een gedeelte worden gebruikt voor de aanvoer van water naar delen van de provincies Overijssel en Drenthe. Eveneens wordt de afvoer van het effluent van de rioolwaterzuiveringen (zoals Haarlo en diverse rioolwaterzuiveringen in Duitsland) in het gehele stroomgebied gebruikt, als besparing op benodigde externe wateraanvoer.

6.b. In dit waterakkoord wordt vastgelegd op welke hoeveelheden water iedere partij een beroep kan doen onder normale omstandigheden en bij een watertekort, door toepassing van de nationale en regionale verdringingsreeks, zoals beschreven in bijlage 3, behorende bij dit waterakkoord. De regionale verdringingsreeks wordt vastgesteld in een Provinciale Omgeving Verordening (POV) door de provincies Overijssel en Drenthe.

Provincie Gelderland maakt geen deel uit van dit waterakkoord, omdat deze provincie hier geen scheepvaartbeheerder is en ook geen operationele beheerwerkzaamheden in de watervoorziening uitoefent, maar het is wel van belang dat diens regionale verdringingsreeks dezelfde strekking heeft als die van de rest van het aanvoergebied van dit waterakkoord (Omgevingsverordening Gelderland volgnummer 3 - inwerking 1 mei 2024 - 6.1.6 Instructieregels: rangorde bij waterschaarste).

6.c. Er zijn omstandigheden waarbij in delen van de provincies Gelderland en Overijssel een overschot aan water ontstaat. Dit overschot kan worden afgevoerd via de Twentekanalen naar de IJssel.

6.d. Wanneer dit overschot in delen van de provincies Overijssel en Drenthe, zoals in het Vechtdal stroomgebied, ontstaat, vindt die afvoer plaats via het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselsche Vecht. Hiervoor is een apart akkoord van kracht, het Waterakkoord Meppelerdiep - Overijsselse Vecht (juli 2018).

6.e. Teneinde de onder ad 6.a. en 6.c. genoemde aan- en afvoer mogelijk te maken, alsmede gelet op de overige functies van de Twentekanal en het Kanaal Almelo - De Haandrik, wordt een peilbeheer gevoerd. De streefpeilen zijn beschreven in bijlage 4, behorende bij dit waterakkoord.

6.f. Bij onvoldoende aanvoermogelijkheid van water uit de IJssel of van water van onvoldoende kwaliteit kunnen Rijkswaterstaat en de doorvoerende beheerders niet of niet geheel voldoen aan de actuele watervraag.

In voorkomende gevallen van situaties van onvoldoende wateraanvoermogelijkheden uit de IJssel, kan worden besloten tot het plaatsen van een Tijdelijke Pomp Installatie conform de besluitvorming uit het Protocol voor het plaatsen van een TPI in het Draaiboek Laagwater en Droogte van RDO Twentekanal (bijlage 14).

6.g. In een situatie zoals bedoeld in 6.f. is de verdringingsreeks (zie bijlage 3) van toepassing voor de in artikel 5.a genoemde gebieden. De precieze verdeling van het water geschiedt na een verdere afweging van belangen door de betrokken beheerders in het gezamenlijke Regionale Droogte Overleg (RDO-TK) aan de hand van het jaarlijks geactualiseerde Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanal en Overijsselse Vecht.

6.h. In het voorliggende waterakkoord worden alleen verplichtingen opgenomen, voor zover partijen het in de hand hebben deze na te komen. De gevolgen van gebeurtenissen in het Duitse gedeelte van een stroomgebied heeft de benedenstroomse Nederlandse waterbeheerder bijvoorbeeld niet of slechts gedeeltelijk in de hand. Daarvoor wordt verwezen naar de daarvoor geldende Traktaten en afspraken over Niet-Afwentelen in de internationale grenscommissies.

7. Formalisering bestaande praktijk

Partijen nemen met dit akkoord de verplichting op zich om, zoveel als mogelijk is, de inhoud van dit waterakkoord in de bestaande praktijk te formaliseren.

8. Meten, registreren en regelen

8. a. In dit waterakkoord zijn tevens regelingen getroffen voor de registratie, melding en meting van de aan- en afvoer van water tussen de beheerders alsmede voor de kwaliteit van dit water. De uitwisseling van waterkwaliteit data geschiedt in de rapportages ten behoeve van de Europese Kaderrichtlijn Water, in het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Rijn Oost verband.

8. b. De metingen worden verricht ten behoeve van het opstellen van jaaroverzichten en het doorberekenen van de kosten van wateraanvoer. Daarnaast kunnen de metingen worden benut voor het opstellen van water- en stoffenbalansen ten behoeve van onderzoek.

9. Rekening houdend met de volgende nota's en plannen (niet limitatief):

- 9.a. Bestuursakkoord Water, 2011 - 2020 (BAW, mei 2011), inclusief de aanvullende afspraken van 31 oktober 2018;
- 9.b. Nationaal Water Programma 2022-2027;
- 9.c. Leidraad waterakkoorden Rijkswaterstaat / Unie van Waterschappen, 2018;
- 9.d. Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden, jrg 1974 nr 62. Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Niedersachsen inzake de Vecht en enige zijtakken;
- 9.e. De vigerende Omgevingsvisie en Omgevingsverordening van de provincie Overijssel;
- 9.f. De vigerende Omgevingsvisie en Omgevingsverordening van de Provincie Drenthe;
- 9.g. De vigerende Omgevingsverordening van de provincie Gelderland;
- 9.h. Het Waterbeheerprogramma waterschap Rijn en IJssel 2022 - 2027;
- 9.i. Het Waterbeheerprogramma waterschap Vechtstromen 2022 - 2027;
- 9.j. Het Waterbeheerprogramma waterschap Drents Overijsselse Delta 2022 - 2027;
- 9.k. Het Waterakkoord Drenthe, vastgesteld op 18 september 2018;
- 9.l. Het Waterakkoord Meppelerdiep en Overijsselsche Vecht, juli 2018;
- 9.m. Het waterakkoord Blauwe Knoop Rijn en IJssel, 2008 met addendum 9 september 2014, bestuurlijk bekrachtigd april 2017;

- 9.n. Europese Kaderrichtlijn Water ["Richtlijn van de Raad" tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid] (ingediend door de commissie van de Europese gemeenschappen, Brussel 26-02-97);
- 9.o. Landelijk draaiboek waterverdeling en droogte, Stuurgroep management watercrises en overstromingen, maart 2021.
- 9.p. Handleiding verdringingsreeks, Stuurgroep management watercrises en overstromingen, 26 maart 2020.
komen het volgende overeen:

ALGEMENE BEPALINGEN; REGELINGEN EN MAATREGELEN

onder ALLE OMSTANDIGHEDEN

Artikel 1. Definities:

Voor de toepassing van het bij dit waterakkoord bepaalde, wordt uitgegaan van de volgende definities:

- Aanvoeren: het door middel van een kunstwerk of langs natuurlijke weg naar een oppervlaktewaterlichaam halen of laten stromen van water uit een ander oppervlaktewaterlichaam. Deze waterbeweging is gericht op het geheel of gedeeltelijk opheffen van een watertekort en/of ten behoeve van doorspoeling.
- Aanvoerpunt: locatie waar de aanvoer vanuit het aanvoersysteem naar een (deel)gebied, al dan niet via een kunstwerk, plaatsvindt.
- Aanvoersysteem: de Twentekanalen, het Kanaal Almelo - De Haandrik, de Overijsselsche Vecht, het Coevorden - Vechtkanaal en het Stieltjeskanaal.
- Afvoeren: het door middel van een kunstwerk of langs natuurlijke weg brengen of laten stromen van water uit een oppervlaktewaterlichaam naar een ander oppervlaktewaterlichaam. Deze waterbeweging is gericht op het geheel of gedeeltelijk opheffen van een wateroverschot.
- Afvoerpunt: locatie waar de afwatering van een (deel)stroomgebied, al dan niet door middel van een kunstwerk, naar het afvoersysteem plaatsvindt.
- Afvoersysteem: de Twentekanalen.
- Afwatering: de afvoer van water vanuit oppervlaktewaterlichamen in beheer bij de waterschappen Rijn en IJssel en Vechtstromen en de inliggende gemeenten naar het Twentekanaal.
- Afwentelen: het overdragen van waterkwaliteits en – kwantiteitsproblemen in ruimte en tijd. Het verplaatsen van problemen naar een toekomstige generatie, een ander gebied of een andere belanghebbende. Meestal bovenstrooms veroorzaakte waterkwaliteitsproblemen voor benedenstrooms gelegen water. Maar ook benedenstroomse migratie barrières voor stroomopwaarts migrerende vissen. Om afwenteling te voorkomen worden afspraken gemaakt over acceptabele hoeveelheden water, over de kwaliteit of over de gewenste morfologische toestand op de uitwisselpunten.
- Bergingsgebied: gebied waaraan een functie voor waterstaatkundige doeleinden is toegedeeld, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en dat ook als bergingsgebied op de legger is opgenomen.
- Bobo= Beheer onder Buitengewone omstandigheden: situatie met een watertekort (zoals bedoeld in lid 34), een overvloed aan oppervlaktewater (wateroverlast, zoals bedoeld in lid 33) of het optreden van een calamiteit (zoals bedoeld in lid 11).
- Calamiteit: een ongewenste en onverwachte gebeurtenis, dan wel dreiging daarvan die een zodanige verstoring van de toestand van een oppervlaktewaterlichaam kan veroorzaken dat dit schadelijk kan zijn voor de functies van het oppervlaktewaterlichaam, zijn omgeving of daarmee in verbinding staande oppervlaktewaterlichamen en waarbij door de waterbeheerder(s) gecoördineerde maatregelen genomen moeten worden ter voorkoming of beperking van schade. Het betreft situaties met (de kans op) ernstige gevolgen voor het

water- en/of zuiveringsbeheer of de continuïteit van de organisatie, waarvoor het noodzakelijk is de interne crisisorganisatie op te schalen.

- Calamiteitenplan: Interne leidraad van een waterbeheerder waarin deze heeft vastgelegd hoe hij zal optreden bij gebeurtenissen die (kunnen) uitgroeien tot een calamiteit binnen zijn beheersgebied. [Ten behoeve van de bestrijding van calamiteiten beschikt de waterbeheerder tevens (voor zover relevant) over een hoogwaterbestrijdingsplan, een laagwaterbestrijdingsplan, een emissiebestrijdingsplan en/of een zuiveringsbestrijdingsplan. Voor de communicatie tijdens calamiteiten bestaat er daarnaast een communicatieplan bij iedere waterbeheerder.
- Doorvoeren: het door middel van een kunstwerk of langs natuurlijke weg halen of laten stromen van water naar een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij een andere beheerder via een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij een derde beheerder.
- Doorvoerende beheerder: een waterbeheerder die krachtens dit waterakkoord verplicht is tot het doorvoeren van water, mits in voldoende mate beschikbaar. De doorvoerende beheerders zijn: Rijkswaterstaat Oost Nederland, de provincie Overijssel en de waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta.
- Coördinatiecommissie: de commissie zoals bedoeld in artikel 4 van dit waterakkoord.
- Inlaatperiode: periode waarin een inlatende beheerder water inlaat. De inlaatperiode begint op het moment dat voor de eerste keer in een jaar water wordt ingelaten en eindigt op het moment dat de inlatende beheerder verwacht dat hij voor de laatste keer van het jaar het inlaten staakt. Binnen een inlaatperiode kunnen, afhankelijk van de meteorologische situatie en de waterbehoefte, kortere perioden voorkomen waarin het inlaten tijdelijk wordt gestaakt.
- Inlaten: aanvoeren naar oppervlaktewaterlichaam in beheer bij water ontvangende of doorvoerende beheerder. Dit begrip heeft specifiek betrekking op de activiteit ter plaatse van een inlaatkunstwerk.
- Inlatende beheerder: een waterbeheerder die krachtens dit waterakkoord gerechtigd is tot het inlaten van water. De inlatende beheerders zijn: de waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta.
- Inspanningsverplichting: In dit waterakkoord wordt hier onder verstaan de verplichting van één of meer partijen om zich in te spannen om met alle beschikbare middelen een beoogd resultaat te realiseren. Deze verplichting staat in contrast met een resultaatsverplichting, die verplicht een resultaat te bereiken waarop men afgerekend kan worden.
- (Integraal) Waterbeheer: de overheidszorg die is gericht op de volgende doelstellingen: voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen,
- Kunstwerken: de gemalen, aflatvoorzieningen, sluizen, stuwen, inlaten, duikers, hevels, overstorten e.d. ten behoeve van de aan- en afvoer van water.
- LCW: Landelijke Coördinatiecommissie Watervdeling vanuit het Water Management Centrum Nederland (WMCN-LCW). In een periode van watertekort adviseert de LCW de Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat en het Management Team Watertekorten (MTW) over de watervdeling in Nederland, mede aan de hand van de Nationale Verdringsreeks. De LCW coördineert de landelijke watervdeling en werkt daartoe nauw samen met de betrokken waterbeheerders: waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat en overige betrokken partijen.

- LMW: Landelijke Meetnet Water
- Onttrekken: het door middel van een kunstwerk halen van water uit een oppervlaktewaterlichaam, zonder dat het water daarbij in een ander oppervlaktewaterlichaam wordt gebracht. In de meeste gevallen is de partij die onttrekt een bedrijf.
- Oppervlaktewaterlichaam: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, en de bijbehorende bodem en oevers, alsmede flora en fauna.
- Partijen: De deelnemers aan dit waterakkoord, zoals vermeld onder "DE ONDERGETEKENDEN";
- Ramp: Een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken (artikel 1. Wet op de Veiligheidsregio);
- RBO Rijn Oost: Regionaal Bestuurlijk Overleg voor Rijn Oost regio over KRW, DPRA, DPZW en Delta aanpak waterkwaliteit.
- RDO: Regionaal Droogte Overleg. Voor de uitvoering van het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanal en Overijsselse Vecht behorend bij dit waterakkoord vormen de waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat tezamen het RDO Twentekanal.
- TPI: Tijdelijke Pomp Installatie bij Eefde voor de aanvoer van water vanuit de IJssel naar de Twentekanal.
- Verdringingsreeks: Rangorde voor de verdeling van het beschikbare zoetwater bij een (dreigend) watertekort. De verdringingsreeks kent vier categorieën. Bij provinciale verordening kunnen voor de twee laagste categorieën nadere regels worden gesteld. Dit wordt de regionale uitwerking van de verdringingsreeks genoemd in Provinciale Omgevingsdocumenten.
- (Water)beheerder: het bevoegde bestuursorgaan van het overheidslichaam dat belast is met (water)beheer.
- Wateroverlast: Verzamelterm voor schade, ongemak en ontreddering door hoge waterstanden ten gevolge van overvloedige neerslag en/of onvoldoende ontwatering (NWP), echter zonder dat dit levensbedreigend is. Dat water kan van boven komen (neerslag) of van beneden (grondwater). Meestal is de overlast tijdelijk, bijvoorbeeld na hevige regenval of na een overstroming. In het geval van de regionale wateren spreken we van wateroverlast als de waterstanden zo hoog worden dat de beek, het meer of de waterloop buiten zijn oevers treedt. Bij het hoofdwatersysteem spreken we van wateroverlast als de Rijkswateren onvoldoende in staat zijn de regionale waterafvoer te bergen of af te voeren.
- Watertekort: De situatie waarbij de totale waterbehoefte ten behoeve van de veiligheid en het voorkomen van omkeerbare schade, nutsvoorzieningen, kleinschalig hoogwaardig gebruik en overige belangen groter is dan respectievelijk de maximale aanvoercapaciteit van het gemaal te Eefde of het maximale debiet dat vanuit de IJssel kan of mag worden aangevoerd. Het laatstbedoelde debiet wordt bepaald op basis van een belangenafweging door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW).
- Watervoorziening: de aanvoer van water uit de Twentekanal, het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselse Vecht;

- WB21-trits (Water Beheer 21^e eeuw): vasthouden-bergen-afvoeren: de door de Commissie Waterbeheer 21^e Eeuw geïntroduceerde drietrapsstrategie, inhoudende:
 - overtollig water **vasthouden** in de bodem en het oppervlaktewaterlichaam;
 - het water tijdelijk **bergen** in bergingsgebieden (cf. lid 8) langs de watergangen;
 - (als a en b te weinig soelaas bieden) het water **afvoeren** naar de afvoersystemen.
 - alle overige maatregelen om te anticiperen en om afwenteling van het HWS en regionale systeem en vice versa te voorkomen, bijvoorbeeld het uiteen rekken van een afvoergolf ten einde minder hoge piekafvoeren en minder hoge waterstanden te bereiken.

Artikel 2. Doel van het waterakkoord

Het doel van het waterakkoord is het vastleggen van de gemaakte afspraken tussen alle betrokken waterbeheerders en kanaalbeheerders over de aanvoer van water uit de Twentekanalen, het Kanaal Almelo - de Haandrik en de Overijsselse Vecht ten behoeve van de watervoorziening in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe, en de afvoer van water naar de Twentekanalen ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland.

Artikel 3. Samenhang Waterakkoord en Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht

1. Dit waterakkoord bestaat uit twee delen, het Waterakkoord zelf en de bijlage Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht.
2. Het Waterakkoord bevat de juridische tekst en beschrijft het gebied, de aan- en afvoerproblematiek en afspraken daarover in zowel gewone als buitengewone omstandigheden.
3. Het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht, dat elk voorjaar voor het droogteseizoen wordt geactualiseerd in het RDO Twentekanalen en bij het kanaalbeheerdersoverleg, geeft aan hoe partijen omgaan met droogtesituaties en calamiteiten met een (beheers)gebied overstijgend karakter, waarbij meerdere waterbeheerders zijn betrokken. Het draaiboek is zelfstandig bruikbaar en gericht op (snelle) besluitvorming en acties.
4. De totstandkoming van het Waterakkoord geschiedt volgens de in bijlage 11 beschreven procedure.
5. De wijzigingsprocedure van het Waterakkoord is beschreven in artikel 22.
6. Het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht wordt in principe ieder najaar geëvalueerd en ieder voorjaar geactualiseerd. De evaluatie en actualisatie wordt uitgevoerd door het RDO Twentekanalen en Overijsselse Vecht. Bij de bespreking wordt tevens aandacht geschonken aan de meest recente versie van het Draaiboek Watervoorziening vanaf Sluis Aadorp, van de provincie Overijssel, en het protocol Tijdelijke Pomp Installaties (TPI's) Eefde. Indien de actualisatie van het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht of het protocol TPI's leidt tot structurele wijzigingen, waarbij de belangen van derden in het geding kunnen zijn, dan wordt artikel 22 van dit waterakkoord alsnog toegepast.
7. Bij de actualisatie van het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht zal rekening worden gehouden met de meest actuele versie van de respectievelijke calamiteitenplannen van de waterbeheerders. Omgekeerd kan de actualisatie van het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht leiden tot de conclusie dat een of meerdere calamiteitenplannen aanpassing behoeven. Er is hierbij sprake van een voortschrijdend inzicht.

Artikel 4. Coördinatiecommissie

1. Bij het sluiten van dit waterakkoord wordt een Coördinatiecommissie ingesteld. Deze commissie functioneert tevens als Regionaal Droogte Overleg Twentekanalén (RDO TK) ten tijde van laagwater en droogte.

Elke partij van het waterakkoord heeft zitting in de Coördinatiecommissie met één ambtelijk vertegenwoordiger. De vertegenwoordiger wordt aangewezen door het bestuur van de desbetreffende partij. Overleg en voorbereiding van besluiten vindt plaats op ambtelijk niveau in de Coördinatiecommissie, deze worden desgewenst voorgelegd voor besluitvorming op bestuurlijk niveau.

Het voorzitterschap wordt uitgeoefend door de vertegenwoordiger van Rijkswaterstaat, die tevens lid is van de Coördinatiecommissie. Rijkswaterstaat voorziet tevens in het secretariaat van de commissie.

In normale omstandigheden komt de Coördinatiecommissie in de volgende gevallen bijeen:

- a. 1 keer per jaar in het voorjaar (april) ten behoeve van onderlinge afstemming ter voorbereiding van een mogelijke droge periode in de zomer in RDO verband;
- b. 1 keer per jaar in het najaar ten behoeve van het uitvoeren van de in artikel 3, lid 6 bedoelde evaluatie en het vaststellen van het in artikel 12 bedoelde jaarverslag, wanneer er besloten wordt dat er voldoende aanleiding is voor het opstellen van een jaarverslag;
- c. op gemotiveerd verzoek van ten minste twee leden.

Tijdens een zitting van de Coördinatiecommissie dienen ten minste 5 leden, waaronder de voorzitter, aanwezig te zijn.

Beslissingen van de Coördinatiecommissie dienen met meerderheid van stemmen te worden genomen. Bij het staken van stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag. De secretaris heeft geen stem.

In normale omstandigheden heeft (het secretariaat van) de Coördinatiecommissie en het RDO TK de volgende taken:

- d. de coördinatie van onderlinge informatievoorziening;
- e. het functioneren als een gemeenschappelijk aanspreekpunt voor alle partijen;
- f. het onderhouden van contact met de LCW, met name tijdens droogteperiodes; wanneer de Coördinatiecommissie optreedt als RDO Twentekanalén.
- g. het onderhouden van contacten met aangrenzende regionale droogtecommissies;
- h. het maken van een verslag van de vergaderingen van de Coördinatiecommissie;
- i. het organiseren van bijeenkomsten van de Coördinatiecommissie, ten behoeve van het bewaken van de ontwikkelingen en het actueel houden van draaiboeken en het Waterakkoord.

De taken van de Coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden zijn beschreven in artikel 18.

Een geschil als bedoeld in artikel 16 schort de uitvoering en de overige medewerking aan de beslissing van de Coördinatiecommissie niet op.

Artikel 5. Wateraanvoer

1. Rijkswaterstaat neemt de inspanningsverplichting op zich om in omstandigheden waarin in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe een tekort aan zoet water ontstaat, waar en wanneer ook water ingelaten kan worden vanuit het hoofdwatersysteem, water op te pompen vanuit de IJssel in de Twentekanalén. Deze inspanningsverplichting is begrensd tot de maximumcapaciteit van gemaal Eefde, die momenteel ongeveer 22,5 m³/s bedraagt.

2. De hoeveelheden water, zoals genoemd in lid 1, dienen voldoende te zijn om onder regulier droge omstandigheden, in combinatie met de natuurlijke afvoer van de Overijsselsche Vecht, het effluent van de rioolwaterzuiveringen en de andere waterlopen het gehele stroomgebied te voorzien in de waterbehoefte van de inlatende beheerders.
3. Onder regulier droge omstandigheden kunnen de inlatende beheerders uitgaan van een aanvoer van de hoeveelheden water zoals aangegeven in bijlage 2 van dit waterakkoord. Deze hoeveelheden betreffen de piekaanvoer behoeften. In de overeenkomsten die in 2015 en 2016 zijn opgesteld, naar aanleiding van de renovatie van de gemalen te Eefde is vastgelegd wat de maximum aan te leveren hoeveelheid water is. Dit bedraagt maximaal 22,5 m³/s via Eefde. Tevens is in fase 1 van het Deltaprogramma Zoetwater binnen de regio voor de Hoge zandgronden in ZON (Zoetwatervoorziening Oost Nederland) afgesproken de toekomstige waterbehoefte te maximaliseren op een toename van maximaal 10% ten opzichte van de in 2017 bekende maximale vraag van ongeveer 15 m³/s. De inlatende beheerders kunnen naar believen ook een lager debiet dan het maximale debiet afnemen.
4. Rijkswaterstaat brengt jaarlijks voor de levering van water tarieven in rekening in overeenstemming met afspraken uit de bovengenoemde overeenkomsten. De exploitatiekosten per kubieke meter worden bepaald op basis van een afgesproken verdeelsleutel. In principe naar rato van het verbruik. Het betreft een bijdrage van de waterpartners in de energiekosten en de kosten voor (middel)groot onderhoud. Voor de bediening worden geen kosten meer in rekening gebracht.
5. Ontwikkelingen in het beheergebied van het waterakkoord (deze leiden niet tot aanpassingen in het onderliggende waterakkoord, maar mogelijk wel tot aanpassingen bij toekomstige herzieningen van het waterakkoord):
 - In de studie Robuuste wateraanvoer Twentekanalen/Overijsselsche Vecht (25 april 2022) is een inschatting gemaakt van de toename van de watervraag op middellange termijn (2050). De waterbeheerders hebben in de studie aangegeven dat de huidige maximale wateraanvoercapaciteit via gemaal Eefde (22,5 m³/s) naar verwachting ook op middellange termijn voldoende zal blijven. Van belang daarbij is dat het onwaarschijnlijk is dat alle in het waterakkoord opgenomen maximale onttrekkingen per inlaatpunt tegelijkertijd optreden. Hierbij speelt een rol dat een deel van het aanvoerwater uit andere bronnen dan gemaal Eefde komt (RWZI's en natuurlijke afvoer van de Vecht, Regge, Berkel en Schipbeek). En dat de aanvoercapaciteit van de regionale wateraanvoersystemen van de waterschappen deels lager is dan de capaciteit van het inlaatpunt vanuit het (hoofd)watersysteem van de Twentekanalen. De piekwatervraag aan het (hoofd)aanvoersysteem is daardoor lager dan de optelling van de afzonderlijke maximale debieten van de inlaatpunten in het waterakkoord. In het vorige waterakkoord is hier ook van uit gegaan.
 - Aanpassing gemaal Eefde: Er loopt een onderzoek naar mogelijke aanpassingen van het gemaal Eefde in het kader van een Robuuste wateraanvoer naar de Twente kanalen.
 - Met ingang van 1 juli 2024 voert de provincie Overijssel voor kanaal Almelo - De Haandrik behalve het vaarwegbeheer feitelijk geen taken meer uit die behoren tot het algehele beheer van het watersysteem waarvoor Waterschap Vechtstromen verantwoordelijk is. Het betreft hier onder meer het peilbeheer.
 - Er is door de provincie Overijssel en Waterschap Vechtstromen besloten tot aanleg van een omloopleiding bij sluis Aadorp. Deze aanleg is thans nog niet gerealiseerd. Door deze omloopleiding zal de wateraanvoer voor het waterkwantiteitsbeheer van kanaal Almelo-De Haandrik worden gescheiden van het beheer van de sluis voor de scheepvaart. Hierdoor wordt de waterdoorvoer naar kanaal Almelo-De Haandrik beter regelbaar. Via de omloopleiding kan technisch gezien maximaal 20 m³/s water worden aangevoerd vanuit de Twentekanalen naar kanaal Almelo-De Haandrik. In het onderliggende waterakkoord wordt echter afgesproken om nog steeds uit te blijven gaan van een maximale waterdoorvoer van 8 m³/s naar kanaal Almelo-De Haandrik, zoals ook in het vorige waterakkoord is opgenomen.

- In het kader van het landelijke programma Slim Watermanagement, onderdeel van Deltaprogramma Zoetwater, zijn voor het gebied van het waterakkoord redeneerlijnen, een informatieschermbord en een watervraagprognosetool ontwikkeld. De regionale redeneerlijnen zijn eind 2024 geactualiseerd. Deze instrumenten geven de waterbeheerders mogelijkheden om in afstemming en samenhang met andere waterbeheerders in het operationele beheer te anticiperen op (extreme) weersomstandigheden.
- Momenteel wordt landelijk gewerkt aan fase 3 van het Deltaprogramma Zoetwater, dat eind 2026 zal worden vastgesteld. Net als in fase 2 van het Deltaprogramma Zoetwater zijn er ook in fase 3 mogelijkheden om co-financiering vanuit het Deltafonds te krijgen voor zoetwatermaatregelen, waaronder technische maatregelen ter verbetering van het wateraanvoersysteem, zoals bij Eefde.

De provincie en waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta willen de omloopleiding bij Aadorp gaan realiseren met medefinanciering uit de 2e fase van het Deltaprogramma.

Artikel 6. Inlaten van water

1. De waterbeheerder die water inlaat vanuit het Twentekanaal meldt aan het begin van een inlaatperiode aan Rijkswaterstaat dat hij met het inlaten van water wenst te beginnen onder opgave van de betreffende inlaat c.q. inlaten, het inlaatdebiet c.q. de inlaatdebieten en de datum en tijdstip van aanvang.

Eenmaal per jaar (april/mei) wordt ten behoeve van onderlinge afstemming en ter voorbereiding van een mogelijke droge periode in de zomer een zogenoemd Kanaalbeheerdersoverleg gevoerd, waarbij de operationele aspecten van het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanaal en Overijsselse Vecht en het Draaiboek Watervoorziening vanaf Sluis Aadorp worden doorgenomen met de operationele medewerkers van alle partijen.

De waterbeheerder die water inlaat vanuit het Kanaal Almelo - De Haandrik of het Coevorden-Vechtkanaal meldt aan waterschap Vechtstromen vanwege het peilbeheer, op eenzelfde wijze als aangegeven in lid 1, dat hij met het inlaten van water begint.

De provincie Overijssel geeft de informatie zoals bedoeld in lid 2 door aan Rijkswaterstaat.

Indien de inlatende beheerder meer wenst in te laten dan op grond van het waterakkoord is toegedeeld, zoals vastgelegd in bijlage 2 van dit waterakkoord, dan wordt dit nadrukkelijk in de melding als in lid 1 c.q. 2 bedoeld of in een tussentijdse melding aangegeven.

De Coördinatiecommissie kan besluiten dat niet begonnen mag worden met inlaten. Op eerste beargumenteerde aanzegging, vanwege een noodzaak, van de Coördinatiecommissie dient het inlaten van water te worden beëindigd of verminderd.

Artikel 7. Doorvoer van water

1. De provincie Overijssel neemt de inspanningsverplichting op zich om, op verzoek van een andere beheerder, een gedeelte van het in artikel 5 lid 1 genoemde water middels de spuivoorziening in de sluis te Almelo door te voeren naar het Kanaal Almelo - De Haandrik en vervolgens naar de Overijsselse Vecht en het Coevorden - Vechtkanaal. Deze inspanningsverplichting is begrensd tot de huidige doorlaatcapaciteit van de sluis te Almelo, zijnde een maximaal piekdebiet van 8 m³/s.
2. In die gevallen waarin één of meer waterbeheerders water willen aanvoeren of inlaten waarvoor doorvoer via kunstwerken en/of waterlopen van een andere waterbeheerder noodzakelijk is en er geen tekort aan water is en er nog geen sprake is van inlaat beperkingen, is de doorvoerende beheerder verplicht het bij dit akkoord vastgestelde debiet door te voeren.

3. De bepalingen in artikel 6 ten aanzien van het inlaten van water gelden onverkort voor het totale inlaatdebiet, dat wil zeggen inclusief het gedeelte daarvan dat wordt doorgevoerd.
4. De tarieven die door Rijkswaterstaat aan de provincie Overijssel in rekening worden gebracht voor het doorvoeren van water via de sluis te Almelo, worden door de provincie Overijssel in rekening gebracht bij de inlatende beheerders op het traject sluis Almelo - sluis Stieltjeskanaal voor de doorvoer in de richting Lutterhoofdwijk, Langewijk en Ommerkanaal. Er gaat ook water naar Waterschap Drents Overijsselse Delta via Vroomshoop/Hancate. Deze tarieven kunnen worden doorbelast aan de achterliggende waterschappen. Aanvullende afspraken over de doorvoer van water via gemaal Stieltjeskanaal zijn gemaakt in Waterakkoord Drenthe.

Artikel 8. Waterafvoer en Afwatering

1. Rijkswaterstaat draagt zorg voor de waterafvoer via de Twentekanalen naar de IJssel ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland. De afvoer van water naar de Twentekanalen via de diverse kunstwerken is in overeenstemming met de uitgangssituatie ten tijde van de ondertekening van het waterakkoord, zoals beschreven in bijlage 1, behorende bij dit waterakkoord. De af te voeren debieten betreffen de maatgevende uurgemiddelde debieten behorende bij een kans op overschrijding van 1/100 per jaar.
2. Partijen onderschrijven de uitgangspunten zoals verwoord in het Nationaal Water Programma ten aanzien van watersysteem op orde en het beginsel van niet-afwentelen. Dit houdt in dat ook op langere termijn, waarbij de gevolgen van de verwachte klimaatsverandering zich vertalen in een gewijzigd neerslagregime, de (piek)afvoeren naar het Twentekanaal vanuit de respectievelijke stroomgebieden niet structureel zullen toenemen. Dit impliceert onder meer dat het afvoerdebiet van één of meer afvoerkunstwerken niet structureel zal worden vergroot door middel van het structureel vergroten van de respectievelijke stroomgebieden, het structureel wijzigen van de afvoerverdeling op de in de stroomgebieden aanwezige verdeelwerken of het wijzigen van de inrichting van de stroomgebieden en/of de waterlopen in de stroomgebieden.
3. De effecten van inrichtingsmaatregelen teneinde het 'niet-afwentel beginsel' te verwezenlijken worden op basis van meetgegevens en modellen in beeld gebracht.

Desgewenst en wanneer er aanleiding toe is, wordt eens in de 2 jaar de handhaving van het 'niet-afwentel beginsel' aan de hand van de uitgevoerde werkzaamheden en de meetgegevens besproken.

Indien er sprake is van een in lid 2 beschreven structurele toename van een afvoerdebiet kan de Rijkswaterstaat de kosten voor het afvoeren van dit additionele debiet en/of schade als gevolg van het structureel te hoge debiet in rekening brengen bij de beheerder van genoemde afvoerwerken.

Het in lid 5 genoemde geldt niet voor situaties waarbij de in lid 2 beschreven wijzigingen betrekking hebben op Duitse gedeelten van de respectievelijke stroomgebieden die tot afvoer komen op het Twentekanaal.

Partijen stimuleren bovenstroomse maatregelen in Duitsland gericht op het vasthouden van water in de reguliere overleggen met relevante Duitse partners en doen hiervan jaarlijks mondeling verslag in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn Oost, evenals in de Coördinatiecommissie en het RDO Twente Kanalen.

Ontwikkelingen in het beheergebied van het Waterakkoord.

- a. Onderzoek naar het realiseren van het eerder aflaten van piekafvoeren op het Twentekanaal bij Lochem i.p.v. de huidige aflat bij Eefde (IJssel, voorpand), omdat betere inrichting nodig is voor doelrealisatie KRW en om Lochem bij een toekomstige klimaatverandering te ontsien van wateroverlast. Er wordt ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn om via de Bolksbeek piekafvoeren eerder af te laten op het Twentekanaal.
- b. Ter voorkoming van wateroverlast van de Schipbeek onder T10 situaties is het mogelijk gewenst op de capaciteit van de overstort van de Schipbeek te vergroten zodat bij

lagere waterstanden dan nu overstort plaatsvindt. De wenselijkheid en mogelijkheden worden verkend.

- c. Wateraflaat in studie; er wordt onderzocht of het mogelijk is om een deel van het afvoergebied van de Grote Waterleiding op de Berkel aan te sluiten. Hiermee komt er deze hoeveelheid water niet meer via de Grote Waterleiding op het Twentekanaal maar via de overstort van de Berkel te Lochem op het Twentekanaal. Dit is nog in de verkenningfase.

Artikel 9. Veiligheid

1. De genormeerde, niet-primaire keringen langs de Twentekanalen zijn in beheer bij Rijkswaterstaat. Deze niet-primaire keringen zijn opgenomen in de legger Rijkswaterstaat en gemarkeerd als beperkingengebied in de Omgevingswet. De normering is IPO klasse 1:100 jaar. De niet-primaire keringen hebben een belangrijke functie bij het afvoeren van water zoals is vastgelegd in dit waterakkoord. Bij waterschaarste dienen de kerende constructies van de niet-primaire keringen te allen tijde in stand te worden gehouden.

Indien de veiligheidsnorm niet wordt gehaald, worden deze in de periode tussen 2020 en 2050, conform het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP), daar waar nodig versterkt of vinden aanpassingen plaats aan de (niet) waterkerende kunstwerken.

Met de in lid 1 genoemde werkwijze wordt de water afvoerende functie van het kanaal geborgd.

Artikel 10. Waterkwaliteit

1. De beheerders van het aanvoersysteem voeren waterkwaliteitsmetingen uit in de in bijlage 6 van dit waterakkoord aangegeven meetpunten.
2. De afvoerende waterschappen Rijn en IJssel en Vechtstromen voeren desgewenst waterkwaliteitsmetingen uit in de in bijlage 6 van dit waterakkoord aangegeven meetpunten.

De waterkwaliteitsmetingen als bedoeld in de leden 1 en 2 worden met een bepaalde cyclus en frequentie uitgevoerd, zoals vermeld in bijlage 6 van dit waterakkoord.

De waterkwaliteitsmetingen als bedoeld in de leden 1 en 2 betreffen een parameterpakket zoals aangegeven in bijlage 6 van dit waterakkoord.

De monitoringsresultaten en de analyse van waterkwaliteit worden desgewenst onderling uitgewisseld en afgestemd, voor zover dit nodig is met het oog op het bereiken van de doelstellingen op basis van de KRW. De rapportages en uitwisseling van data volgen het stamien van de KRW rapportages in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost (RBO Rijn-Oost).

De af- of doorvoerende waterbeheerders spannen zich in, conform hun waterbeheerprogramma's, om vervuiling van het af te voeren water van en naar het Twentekanaal, te voorkomen dan wel te verminderen. De afvoerende waterbeheerders en Rijkswaterstaat nemen elk hun verantwoordelijkheid om zo snel mogelijk alle betrokken partijen op te hoogte te brengen van een eventuele verontreiniging in hun watersysteem.

De waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta, de provincie Overijssel en Vitens hebben afspraken gemaakt over de bescherming van de waterkwaliteit van een deel van de Overijsselse Vecht, met name ten aanzien van de functie drinkwatervoorziening, via oeverinfiltratie.

Artikel 11. Ecologische kwaliteit

De waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta nemen als beheerder(s) van de Overijsselse Vecht de inspanningsverplichting op zich om een minimale afvoer van 1,5 m³/s te realiseren over het gehele traject tussen de stuw De Haandrik en de stuw te Vechterweerd.

Daarvoor zijn ook twee nieuwe meetopstellingen beschikbaar die exact de debieten weergeven, te weten Debietmeetpunt (DM) de Haandrik (ws VS) en Debietmeetpunt (DM) Dalfsen (ws DOD). Deze inspanningsverplichting vervalt bij een situatie waarbij de afvoer van de Overijsselsche Vecht ter plaatse van de Duits-Nederlandse grens (gemeten ter plaatse van het Duitse meetpunt Emlichheim) minder dan 1,5 m³/s bedraagt. De toevoer naar de Overijsselsche Vecht wordt gereguleerd door het stuwcomplex bij De Haandrik. Hier wordt het volgende bedieningsprotocol gehanteerd:

1. Indien de afvoer bij Emlichheim > 1,5 m³/seconde bedraagt, dan wordt bij De Haandrik ten minste 1,5 m³/seconde afgelaten naar de Vecht.
2. Indien de afvoer bij Emlichheim < 1,5 m³/seconde bedraagt, dan wordt bij De Haandrik het debiet afgelaten dat bij Emlichheim wordt gemeten (dus tussen 0 en 1,5 m³/seconde)
3. Wanneer de afvoer bij Emlichheim stagneert OF op het moment van inwerkingtreding van de regionale verdringsreeks (beginnend bij categorie 4.6) dan wordt de doorvoer bij De Haandrik gestaakt.

Artikel 12. Meten, registreren en regelen

1. Rijkswaterstaat beschikt over een digitaal Instrumentarium voor de Waterhuishouding van Peil gereguleerde watersystemen (IWP Twentekanal). Voor een goede werking van dit systeem is het noodzakelijk dat op diverse meetpunten voor de aan- of afvoer van water online debietinformatie aan dit systeem aangeboden wordt. De waterschappen Vechtstromen en Rijn en IJssel en de provincie Overijssel zullen zich inspannen de betreffende meetlocaties hiervoor in te richten en/of aan te passen en te onderhouden. De betreffende meetinrichtingen zijn vastgelegd in bijlage 10 van dit waterakkoord. In overleg tussen Rijkswaterstaat, de waterschappen Vechtstromen en Rijn en IJssel en de provincie Overijssel kan de inhoud van deze bijlage tussentijds geactualiseerd worden.

Rijkswaterstaat meet van de gemalen te Eefde, Delden en Hengelo alsmede van het aflaatwerk te Eefde onder alle omstandigheden alle debieten die nodig zijn om de aangevoerde c.q. afgevoerde hoeveelheden water te kunnen bepalen.

Rijkswaterstaat verzamelt alle gegevens die nodig zijn om de jaarlijkse exploitatiekosten van de gemalen te Eefde, Delden en Hengelo te kunnen bepalen.

Voor het doorberekenen van het kosten van wateraanvoer geeft de provincie Overijssel de ingelaten m³ bij sluis Aadorp door aan RWS.

De inlatende beheerders bepalen voor van elk van de bij hen in beheer zijnde inlaatwerken onder alle omstandigheden de debieten die nodig zijn om de ingelaten hoeveelheden water te kunnen bepalen.

De beheerders van de kunstwerken waarmee water kan worden afgevoerd naar het Twentekanaal bepalen voor elk van de bij hen in beheer zijnde kunstwerken onder alle omstandigheden de gegevens die nodig zijn om de afgevoerde hoeveelheden water te kunnen bepalen.

De metingen en bepalingen als bedoeld in de leden 2, 4, 5 en 6 dienen zodanig te zijn, dat hieruit is af te leiden welke hoeveelheden per etmaal respectievelijk worden aangevoerd, doorgelaten of afgevoerd.

De metingen en bepalingen als bedoeld in de leden 2, 4, 5 en 6 dienen zo nauwkeurig als redelijkerwijs mogelijk is plaats te vinden.

Van alle metingen als bedoeld in de leden 2, 4, 5 en 6 dient registratie plaats te vinden op een zodanige wijze dat de gegevens maandelijks beschikbaar zijn.

Storingen, onvolkomenheden of onjuistheden bij de meetinrichting, de meetprocedure, de registratieprocedure of bij de berekeningstechniek om hoeveelheden water te bepalen, worden door de beheerder van de desbetreffende meetinrichting zo spoedig mogelijk verholpen c.q. gecorrigeerd

en indien noodzakelijk gemeld aan de betrokken waterbeheerders. Deze melding dient voorzien te zijn van een voorstel tot rectificatie van de opgegeven hoeveelheden aangevoerd of ingelaten water voor de periode van het disfunctioneren. De waterbeheerder geeft deze melding, voor zover relevant, door aan de andere betrokken waterbeheerders.

Artikel 13. Informatievoorziening / informatiesysteem

1. De waterschappen Vechtstromen en Rijn en IJssel en de provincie Overijssel bieden de meetinformatie van de in bijlage 10 van dit waterakkoord vermelde meetlocaties online of via specifieke servers aan bij Rijkswaterstaat ten behoeve van gebruikmaking van de meetgegevens in het digitaal informatiesysteem voor het waterbeheer op de Twentekanalen. Details over deze gegevensuitwisseling worden onderling nader uitgewerkt.

De inlatende beheerders stellen Rijkswaterstaat binnen 1 maand na afloop van een inlaatperiode op de hoogte van de met behulp van de inlaatwerken aangevoerde hoeveelheden water op dagbasis.

Het gestelde in lid 2 geldt tevens voor inlatende beheerders die het water via een doorvoerende beheerder ontvangen.

De waterbeheerders stellen Rijkswaterstaat jaarlijks, op verzoek van Rijkswaterstaat, op de hoogte van de met behulp van de afvoerwerken gedurende het voorgaande jaar afgevoerde water op dagbasis.

Indien één of meer partijen ten behoeve van het uitvoeren van onderzoek tussentijds behoefte hebben aan informatie over aan- en afgevoerde hoeveelheden water op dagbasis, verstrekken de desbetreffende waterbeheerders deze informatie binnen een redelijke termijn.

De waterkwaliteitsbeheerders verstrekken representatieve en relevante waterkwaliteitsgegevens over het in artikelen 10 en bijlage 6 bedoelde, gedurende het voorafgaande jaar, aan- en afgevoerde water, via de KRW rapportages aan het RBO Rijn Oost.

Partijen verstrekken (het secretariaat van) de Coördinatiecommissie informatie over de voor de watervoorziening en -afwatering relevante zaken, zoals bijvoorbeeld het voor onderhoud tijdelijk buiten gebruik zijn van kunstwerken, het tijdelijk wijzigen van streefpeilen, etc., met vermelding van de duur en het tijdstip van de ingang ervan. Het secretariaat van de Coördinatiecommissie geeft deze informatie, voor zover relevant, door aan betrokken partijen.

Voor het verstrekken van de informatie als bedoeld in dit artikel brengen partijen elkaar geen kosten in rekening.

Artikel 14. Investeringskosten

1. Bij toekomstige investeringsbeslissingen, zoals vervanging van pompen, motoren en/of gebouwen van de gemalen Eefde of een uitbreiding van de pompcapaciteit, zal Rijkswaterstaat voorafgaand en per investeringsbeslissing in nauw overleg treden met de desbetreffende waterbeheerders en afspraken maken over de aard, vorm en kostenverdeling van de voorbereidingen, aanbestedingen en realisatie, teneinde een gemeenschappelijk gedragen uitvoering te kunnen geven aan de afspraken. De hierbij te volgen procedure en verdeling van kosten is beschreven in bijlage 9 punten 1 en 2, behorende bij dit waterakkoord.
2. Het gestelde in lid 1 geldt eveneens voor de gemalen te Delden en Hengelo waarbij alleen de partijen die via deze gemalen water ontvangen, bijdragen aan de investering.
3. Indien een vervanging of capaciteitsuitbreiding van het doorvoerwerk bij de sluis te Almelo aan de orde is, dragen in beginsel alle partijen die water ontvangen via dit doorvoerwerk eenmalig bij aan de te verrichten investering. De hierbij te volgen procedure is beschreven in bijlage 9, punt 3 behorende bij dit waterakkoord.

Er vindt in ieder geval jaarlijks overleg plaats in de Coördinatiecommissie van het waterakkoord gericht op de meerjarenbegroting van de partijen. In dit overleg wordt door de deelnemende partijen verslag gedaan over de activiteiten in het kader van dit waterakkoord in het voorgaande jaar en er worden afspraken gemaakt over de investeringsplannen voor in dit artikel genoemde gemalen voor de komende 2 à 3 jaar. Op deze manier kunnen voorziene investeringen uit de afgesproken investeringsplannen meegenomen worden in de meerjarenbegroting van de partijen.

Per toekomstige investeringsbeslissing zal Rijkswaterstaat (voor investeringsbeslissingen genoemd in lid 1 en 2) of de Provincie Overijssel (voor investeringsbeslissingen genoemd in lid 3) vooraf in nauw overleg treden met de desbetreffende partijen om afspraken te maken over de aard, vorm en kostenverdeling en financiering van de voorbereidingen, aanbestedingen en realisatie.

Artikel 15. Jaarlijkse exploitatiekosten

Rijkswaterstaat brengt voor de levering van water tarieven in rekening bij de inlatende en doorvoerende beheerders. Deze tarieven hebben in beginsel uitsluitend betrekking op de kosten van exploitatie. De methodiek voor het bepalen van de exploitatiekosten is aangegeven in bijlage 8 van dit waterakkoord.

Artikel 16. Geschillen

1. Eventuele geschillen met betrekking tot toepassing en/of uitvoering van dit waterakkoord worden in eerste instantie onderling geregeld tussen de bij het geschil betrokken partijen.

Indien de procedure volgens lid 1. niet leidt tot een voor alle betrokken partijen bevredigende oplossing, wordt een ad-hoc geschillencommissie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van alle partijen in het waterakkoord.

Artikel 17. Vrijwaring

1. De inlatende beheerder doet bij deze afstand van alle aanspraken, die hij tegenover de beheerder(s) van het aanvoersysteem zou kunnen doen gelden wegens schade door de inlatende beheerder geleden ten gevolge van het inlaten van water en/of als gevolg van het gebruik maken van de inrichting tot het inlaten van water, behoudens opzet of grove schuld aan de zijde van de beheerder(s) van het aanvoersysteem.

De inlatende beheerder vrijwaart de beheerder(s) van het aanvoersysteem voor alle aanspraken van derden tot vergoeding van schade geleden ten gevolge van het inlaten van water en/of als gevolg van het gebruik maken van de inrichting tot het inlaten van water door de inlatende beheerder, behoudens opzet of grove schuld aan de zijde van de beheerder(s) van het aanvoersysteem.

Hetgeen in de leden 1 en 2 is vermeld, geldt analoog voor aanspraken van de inlatende beheerder, die via doorvoer water ontvangt, tegenover de doorvoerende beheerder.

BIJZONDERE BEPALINGEN; REGELINGEN EN MAATREGELEN

in BUITENGEWONE OMSTANDIGHEDEN

Artikel 18. Calamiteit of watertekort

1. Zodra zich in het beheersgebied van een van de partijen een calamiteit voordoet of dreigt voor te doen, waarbij de mogelijkheid bestaat dat een of meer van de andere partijen betrokken kunnen worden, is de waterbeheerder van het oppervlaktewaterlichaam waarin de calamiteit optreedt eerstverantwoordelijke voor het signaleren, melden en bestrijden van de calamiteit.

Een calamiteit of een dreiging daarvan als bedoeld in lid 1 zal terstond door de desbetreffende partij telefonisch en per e-mail worden gemeld bij het secretariaat van de Coördinatiecommissie en de betrokken partijen.

Het bestrijden van een (al dan niet dreigende) calamiteit geschiedt op basis van en in overeenstemming met de vigerende crisisbestrijdingsplannen of -draaiboek van de desbetreffende waterbeheerder.

Zodra zich binnen de beheersgebieden van een of meer van de regionale waterbeheerders een droogtesituatie ontwikkelt die gepaard gaat met een (dreigend) watertekort, zal dit terstond door de desbetreffende partij(en) telefonisch en per e-mail worden gemeld bij het secretariaat van de Coördinatiecommissie, tevens Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen.

Voor het bestrijden van een (al dan niet dreigende) watertekortsituatie maken de partijen gebruik van het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht dat als bijlage onderdeel is van dit waterakkoord.

De partijen van het waterakkoord hebben de oeverfiltratiewinning Vechterweerd in hun calamiteiten(bestrijdings)plannen opgenomen en hebben daarbij vastgelegd dat Vitens wordt geïnformeerd bij calamiteiten die van invloed kunnen zijn op deze winning.

Vitens en een aantal van de partijen in het waterakkoord hebben in het document Afspraken Oeverinfiltratiewinning (2012) afspraken gemaakt om de waterkwaliteit voor drinkwaterwinning Vechterweerd te borgen, ook ten tijde van (waterkwaliteits)calamiteiten.

Artikel 19. Taken Coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden

1. In relatie tot de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) heeft de Coördinatiecommissie de functie van Regionaal Droogte Overleg voor het gebied dat via het Twentekanaal van water kan worden voorzien. Het RDO Twentekanalen heeft ten tijde van droogte en/of watertekort als belangrijke taak het vanuit de regio adviseren van de bij het waterakkoord TK&OV betrokken waterbeheerders en de LCW. De onderlinge relatie tussen de LCW en het RDO is nader uitgewerkt in hoofdstuk 2 van de bij dit waterakkoord horende Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht.

Zodra er naar het oordeel van de voorzitter van de Coördinatiecommissie sprake is van (de dreiging van) een buitengewone omstandigheid, zoals bedoeld in artikel 1 zal deze de leden van de Coördinatiecommissie bijeenroepen.

Afgezien van het bepaalde in lid 2 kan elk van de partijen de Coördinatiecommissie, door tussenkomst van de voorzitter, bijeenroepen, als naar diens mening een buitengewone omstandigheid zich voordoet of zich dreigt voor te doen.

Hiertoe zal de desbetreffende partij daarvan telefonisch dan wel per e-mail melding doen bij het secretariaat van de Coördinatiecommissie. Direct na ontvangst van deze melding roept de voorzitter de Coördinatiecommissie bijeen.

Indien, om welke reden dan ook, de oproep van de voorzitter zo mogelijk niet binnen 24 uur tot een bijeenkomst of anderszins tot actie van de Coördinatiecommissie leidt, neemt Rijkswaterstaat namens de Coördinatiecommissie de benodigde maatregelen. Dit laat onverlet dat de voorzitter de partijen zal oproepen om zo spoedig mogelijk alsnog plenair bijeen te komen teneinde de door Rijkswaterstaat genomen maatregelen alsmede de verdere strategie te bespreken.

Indien een watertekortsituatie optreedt, dan wel indien een dergelijke situatie op afzienbare termijn wordt voorzien, zorgt de Coördinatiecommissie middels het RDO voor de verdeling van het voor de watervoorziening nog beschikbare water (conform de verdringingsreeks, zoals weergegeven in bijlage 3).

Indien een calamiteit optreedt die schade kan aanrichten binnen de werkingssfeer van dit waterakkoord, coördineert de Coördinatiecommissie de activiteiten die in het kader van het bestrijden van de calamiteit zijn gericht op het beperken van de nadelige gevolgen van de calamiteit. Dit laat onverlet dat de waterbeheerder van het oppervlaktewaterlichaam waarin de calamiteit optreedt eerstverantwoordelijke is ten aanzien van het signaleren, melden en bestrijden van de calamiteit.

Onder buitengewone omstandigheden dienen de (waterkwaliteit)gegevens als genoemd in artikel 10, leden 1, 3, 4 en 5 zo spoedig mogelijk beschikbaar te zijn voor de Coördinatiecommissie, dan wel het RDO TK.

Beslissingen en daaruit voortvloeiende handelingen volgens de leden 3 tot en met 5 zullen zo snel mogelijk door het secretariaat van de Coördinatiecommissie bekend worden gemaakt aan alle bij het waterakkoord betrokken partijen.

Partijen verplichten zich tot het zo spoedig mogelijk uitvoeren van de maatregelen die door de Coördinatiecommissie binnen het kader van dit waterakkoord worden genomen.

Artikel 20. Wateraanvoer en waterverdeling

1. De in artikel 5 beschreven verplichting tot het aanvoeren van water vervalt zodra een watertekortsituatie optreedt of Rijkswaterstaat, op basis van een belangenafweging door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) ten aanzien van de minimaal gewenste IJsselaanvoer, beperkingen stelt aan de aanvoer vanuit de IJssel.

Beperking van de betreffende voor de watervoorziening beschikbare hoeveelheden worden door Rijkswaterstaat niet eerder ingesteld dan nadat het RDO Twentekanalen tijdig door de LCW is geïnformeerd en het tijdig met het RDO Twentekanalen is afgestemd.

Bij de verdeling van water tijdens watertekortsituaties worden de prioriteitsregels voor waterverdeling bij dit watertekort in acht genomen, zoals aangegeven in bijlage 3 behorende bij dit waterakkoord.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 21. Evaluatie van het waterakkoord

1. Elk najaar, na afloop van het droogteseizoen, komt het RDO TK, op initiatief van de voorzitter, bijeen om de afgelopen zomerperiode te evalueren. Als er geen dreigend watertekort, wateroverlastsituatie of waterkwaliteitsproblemen zijn geweest, kan de voorzitter besluiten om deze bijeenkomst niet te organiseren, of schriftelijk af te handelen. Dat zal de voorzitter, via de secretaris, per e-mail aan de leden laten weten.

Indien er aanleiding is, vanwege bijzondere omstandigheden, zal een (zo mogelijk beknopt) evaluatierapport worden opgesteld. Voor het overige volstaat de bijdrage vanuit RDO Twentekanalen aan de jaarlijkse droogte rapportage van de LCW.

Als onderdeel van de evaluatie zullen partijen bepalen of er aanleiding bestaat het waterakkoord te wijzigen.

Artikel 22. Wijziging van waterakkoord

1. Het wijzigen van het waterakkoord, inclusief de daarbij behorende bijlagen, geschiedt volgens de procedure zoals beschreven in bijlage 11.

Artikel 23. Intrekking van bestaande regelingen voor aan- en afvoer van water

1. Met het vaststellen van dit waterakkoord komen – in dit kader – alle bestaande regelingen tussen partijen met betrekking tot de aanvoer en de daaraan gekoppelde doorvoer van water via de Twentekanalen, het Kanaal Almelo – de Haandrik, de Overijsselsche Vecht en het Coevorden – Vechtkanaal alsmede de afvoer van water naar de Twentekanalen te vervallen. Het voorgaande waterakkoord komt hiermee te vervallen.

ONDERTEKENING

Aldus overeengekomen, plaats, 13 februari 2025

Rijkswaterstaat
de hoofdingenieur-directeur
van Rijkswaterstaat Oost-Nederland

de provincie Overijssel

de gedeputeerde Water, Mobiliteit, Inclusiviteit en
Handhaving

de provincie Drenthe
de gedeputeerde Water

het waterschap Rijn en IJssel
de voorzitter

het waterschap Vechtstromen
de voorzitter

het waterschap Drent Overijsselse Delta
de voorzitter

TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Wettelijke context

Het instrument waterakkoord werd voor het eerst geïntroduceerd met de Wet op de waterhuishouding (Wwh, 1989). Ten tijde van de inwerkingtreding van de Wwh was er formeel nog geen sprake van integraal waterbeheer. De Wwh is later opgegaan in de integrale Waterwet (Wtw, december 2009) die uitging van een verruiming van de werkingssfeer van een waterakkoord. Inmiddels is de Wtw opgegaan in de Omgevingswet, die vanaf 1 januari 2024 van kracht is geworden. In de Omgevingswet is het instrument Waterakkoord in de huidige vorm niet meer opgenomen. Waterbeheerders kunnen echter wel bestuurlijke afspraken blijven maken onder de naam 'waterakkoord'. Er gelden binnen de Omgevingswet geen eisen aan deze afspraken en ook niet-waterbeheerders kunnen bij afspraken betrokken worden.

Vanuit de eerdere waterwetten was het doel van het waterakkoord dat beheerders van binnen hetzelfde stroomgebied gelegen watersystemen, voor zover nodig met het oog op een samenhangend en doelmatig waterbeheer, waterakkoorden vaststellen om beheersgebied overstijgende aspecten van het beheer ten opzichte van elkaar regelen.

Inhoudelijk ligt daarbij de nadruk op de waterkwantiteit, maar de afspraken kunnen ook gaan over aanverwante onderwerpen, bijvoorbeeld op het gebied van waterkwaliteit en ecologie. Kern is de samenwerking tussen partijen voor het bereiken van doelen van het nationale en internationale beleid, waaronder de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en het Nationaal Water Programma .

In dit geactualiseerde waterakkoord is - zoveel mogelijk - de bestaande praktijk van de aanvoer en de afvoer van water, die is gebaseerd op mondelinge en schriftelijke afspraken uit het verleden, vastgelegd. Dit waterakkoord en de daarvan deel uitmakende bijlagen is voor onbepaalde tijd geldig. Het waterakkoord verliest zijn geldigheid wanneer het wordt vervangen door een ander. Elke partij van dit waterakkoord kan het initiatief nemen tot het sluiten van een nieuw, gewijzigd akkoord. Aanleiding tot wijziging van het waterakkoord kan zijn dat de gedane aannamen gewijzigd zijn. Ook strijdigheid met (geactualiseerde) (water)beheerplannen van één of meer van de partijen of de waterhuishoudingsplannen van de provincies Overijssel, Drenthe en Gelderland is voldoende aanleiding om het waterakkoord te herzien. De bij dit waterakkoord betrokken partijen zijn bereid om, als daarvoor voldoende aanleiding bestaat, gezamenlijk het waterakkoord te actualiseren, dan wel te herzien.

2. Ter inzagelegging

Een waterakkoord kan worden gekwalificeerd als een bestuursovereenkomst en als zodanig als een meerzijdig publiekrechtelijk besluit. Niet alleen de partijen, maar ook derden kunnen afhankelijk zijn van de naleving van het waterakkoord. Teneinde derden te betrekken kan worden besloten tot een ter inzagelegging van het concept waterakkoord.

Zoals in de vigerende Leidraad Waterakkoorden (2018) van de Unie van Waterschappen en Rijkswaterstaat is opgenomen en aangegeven, gelden er geen uitgebreide procedureregels voor waterakkoorden.

Dit geactualiseerde WA TK & OV kent geen effecten of rechtsgevolgen voor derden. Dan volstaat het informeren van de omgeving en (direct) betrokkenen belanghebbenden. Er wordt daarom afgezien van een ter inzage legging van het ontwerp waterakkoord. Bij een toekomstige herziening kan dit echter wel het geval zijn.

3. De landelijke en regionale verdringingsreeks

De verdringingsreeks geeft een rangorde voor de verdeling van de hoeveelheid water bij waterschaarste. De landelijke verdringingsreeks bestaat uit 4 categorieën. De rangorde van belangen binnen de categorieën 1 en 2 is in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl, geldend vanaf 1 januari 2024) vastgelegd. Dit staat in artikel 3.14. Binnen de categorieën 3 en 4 legt het Bkl geen rangorde vast. De landelijke verdringingsreeks is weergegeven in bijlage 3 van het waterakkoord.

De provincies kunnen in hun omgevingsverordeningen een rangschikking binnen categorie 3 en 4 vastleggen (regionale verdringingsreeks). Dit kan alleen binnen deze categorieën, maar niet tussen de categorieën. Ook deze regionale verdringingsreeks voor het Twentekanalensysteem is weergegeven in bijlage 3 van het waterakkoord.

De landelijke verdringingsreeks wordt gebruikt door de LCW om het beschikbare water goed te verdelen over Nederland. De regionale waterbeheerders geven hun waterbehoefte en de prioriteit daarvan door aan Rijkswaterstaat zodat de landelijke verdeling van het schaarse water op de beste manier kan worden uitgevoerd.

De regionale verdringingsreeks wordt door de regionale waterbeheerders gebruikt als basis waarvan zij bij waterschaarste het beschikbare water verdelen binnen hun beheersgebied. Door de coördinatiecommissie is een voorstel opgesteld voor de regionale verdringingsreeks voor het aanvoersysteem van de Twentekanalens. Dit voorstel is opgenomen in bijlage 3. Deze regionale verdringingsreeks komt nagenoeg overeen met de regionale verdringingsreeks voor Noord Nederland en het IJsselmeersysteem. Alleen is in de regionale verdringingsreeks voor het aanvoersysteem van de Twentekanalens als extra categorie 4.1 opgenomen: doorspoeling van stedelijke water in geval van (de kans op) acuut risico voor de volksgezondheid.

4. Afstemming met andere waterakkoorden

Het waterakkoord TK&OV heeft een relatie met andere waterakkoorden, te weten:

- **Waterakkoord MD&OV** (afvoer naar Meppelerdiep en Overijsselsche Vecht tijdens normale en extreme omstandigheden). Geografisch overlappen de twee waterakkoorden. Inhoudelijk is er geen sprake van overlapping. Er is momenteel geen aanleiding om dit waterakkoord inhoudelijk te actualiseren.
- **Waterakkoord Drenthe** (aanvoer vanuit IJsselmeer, via Zwarte Water, Meppelerdiep, Drentsche Hoofdvaart en de Hogeveensche Vaart naar Drenthe en delen van Overijssel en Friesland). Via de Stieltjeskanaalsluis zijn deze twee waterakkoorden met elkaar verbonden. De consequenties hiervan zijn beschreven in de toelichting bij artikel 6.
- **Waterakkoord Rijn en IJssel** (waterakkoord waarin de relatie van het beheersgebied van het waterschap Rijn en IJssel met de IJssel is beschreven). Er is sprake van een waterakkoord zonder geografische of inhoudelijke overlapping. Dit waterakkoord is in 2017 geactualiseerd.
- **Waterakkoord Inlaat Boven Regge** tussen waterschap Rijn en IJssel en waterschap Vechtstromen over de waterinlaat in Diepenheimsemolenbeek en Boven Regge. Dit waterakkoord is in 2017-2018 opgesteld en in 2022 geactualiseerd.

5. Het waterakkoord: een product, maar ook een proces

Ter voorbereiding van een waterakkoord, maar ook bij de herziening daarvan, wordt een proces doorlopen, waarbij de betrokken partijen gezamenlijk antwoorden zoeken op de volgende vragen:

1. Wat zijn de belangrijkste uitwisselingspunten tussen de beschouwde watersystemen?

Zijn er bestaande opgaven en ambities die vragen om een aanpak? Spelen die opgaven en ambities bovenstrooms of benedenstrooms van de uitwisselingspunten? Gaat het om waterafvoer, wateraanvoer, waterkwaliteit of de ecologische functie van het water?

Moet de omgeving bij het proces worden betrokken? Zo ja, op welke wijze?

Wat is de beste onderzoeksmethode om de opgaven en ambities nader te analyseren? Dit kan variëren van samen een "gezond verstand" notitie opstellen, een literatuuronderzoek (laten) uitvoeren of een gedetailleerd multidisciplinair modelonderzoek (laten) uitvoeren.

Dit onderzoek beoogt het kwantitatieve en kwalitatieve inzicht in het aan- en afgevoerde water te verschaffen.

1. Welke kansrijke oplossingsrichtingen komen uit het onderzoek naar voren?

Wie gaat welke opgave/ambitie aanpakken en daarbij inrichtings- en/of beheersmaatregelen treffen? Hoe worden de kosten van te treffen maatregelen verdeeld?

En tenslotte:

1. Over welke zaken die uit het onderzoek naar voren komen willen partijen met elkaar duidelijke afspraken maken in het waterakkoord?

Nadat een waterakkoord is gesloten of geactualiseerd, ligt er een overeenkomst (product).

Dat wil echter niet zeggen dat daarmee het proces is afgerond.

De volgende vervolgstappen vinden vervolgens plaats:

1. concrete implementatie van in het waterakkoord afgesproken inrichtings- en beheersmaatregelen;

periodiek ambtelijk en (zo nodig) bestuurlijk overleg daarover;

ad hoc overleg bij buitengewone omstandigheden;

monitoring, evaluatie en rapportage;

periodieke actualisering van het waterakkoord. Als na verloop van tijd besloten wordt het waterakkoord te herzien, worden de stappen opnieuw doorlopen.

6. De deelnemers aan het waterakkoord

Een waterakkoord wordt in principe gesloten tussen beheerders van binnen hetzelfde stroomgebied gelegen watersystemen. Concreet zijn dit de waterschappen Vechtstromen, Drents Overijsselse Delta en Rijn en IJssel, de provincies Drenthe en Overijssel en Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland. De provincie Drenthe is als bakbeheerder van het Coevorden - Vechtkanaal betrokken bij het waterakkoord. De provincie Overijssel is op dezelfde manier betrokken als bakbeheerder van Kanaal Almelo - De Haandrik.

Een gedeelte van het Twentekanaal en het stroomgebied van het waterschap Rijn en IJssel liggen binnen de grenzen van de provincie Gelderland. Als zodanig heeft de provincie Gelderland dan ook een positie bij het vaststellen van het waterakkoord en de daarin opgenomen regionale verdringingsreeks. De provincie Gelderland heeft echter geen beheertaak binnen het aandachtsgebied en is derhalve geen direct betrokken partij in het waterakkoord.

De betrokken provincies leggen elk dezelfde regionale verdringingsreeks in de Provinciale Omgeving Verordening vast zoals voorgesteld door de coördinatiecommissie in het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanal en Overijsselse Vecht.

In het Draaiboek laagwater en droogte van RDO Gelderland is de regionale Verdringingsreeks opgenomen.

Vanwege de afhankelijkheid van de wateraanvoer in bepaalde omstandigheden wordt het waterschap Hunze en Aa's door Waterschap Vechtstromen geïnformeerd.

Een ander aandachtspunt is de positie van drinkwatermaatschappij Vitens. Deze organisatie heeft nadere afspraken gemaakt over de oeverfiltratiewinning langs de Overijsselse Vecht nabij Vechterweerd. Deze afspraken zijn door de Provincie Overijssel, de waterschappen Vechtstromen, Drents Overijsselse Delta en Vitens vastgelegd in de Waterovereenkomst Vechterweerd, Afspraken Oeverinfiltratiewinning (2012). Ze betreffen voornamelijk het borgen van voldoende waterkwaliteit. Over de waterkwantiteit is afgesproken dat 0,15 m³/s beschikbaar moet zijn (categorie 2 verdringingsreeks).

Als zodanig is Vitens op meerdere wijzen belanghebbende bij het waterakkoord. Ook in dit geval geldt evenwel dat Vitens geen waterbeheerder is en derhalve ook geen partij in het waterakkoord.

De belangen van Vitens c.q. het project oeverfiltratiewinning Vechterweerd zijn echter zorgvuldig meegenomen in dit waterakkoord en worden bovendien behartigd door de beheerder van de Vecht ter hoogte van de genoemde winning, zijnde het waterschap Drents Overijsselse Delta. Daarnaast is Vitens agendalid van het Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen.

7. Beheerders van het aan- en afvoersysteem

Beheer object(en)	kwantiteit	kwaliteit	scheepvaart
Twentekanalen - hoofdkanaal + zijkanaal - scheepvaartsluizen, pompstations en aflatwerken te Eefde, Delden en Hengelo)	RWS RWS	RWS n.v.t.	RWS RWS
Kanaal Almelo - De Haandrik - kanaal tussen kmr 0,0 en 13,7 - kanaal tussen kmr 13,7 en 31,7 - scheepvaartsluis + spuivoorziening Almelo - scheepvaartsluis De Haandrik	WVS WVS WVS WVS	WVS WVS n.v.t. n.v.t.	Prov. Ov Prov. Ov Prov. Ov Prov. Ov.
Overijsselsche Vecht - rivier (tussen kmr 0,0 en kmr 35,5) - rivier (tussen kmr 35,5 en kmr 60,3) - stuwen te De Haandrik, Hardenberg, Mariënberg en Junne - stuwen te Vilsteren en Vechterweerd	WVS WDODelta WVS WDODelta	WVS WDODelta n.v.t. n.v.t.	WVS WDODelta n.v.t. n.v.t.
Coevorden - Vecht kanaal - kanaal - scheepvaartsluis	Prov. Dr. WVS	WVS n.v.t.	Prov. Dr. Prov. Ov.

8. Waterstaatskundige taken en bevoegdheden

De partijen in het waterakkoord hebben verschillende taken en bevoegdheden.

Rijkswaterstaat is als beheerder van de Rijkswateren IJssel en Twentekanalen verantwoordelijk voor beheersactiviteiten in deze wateren. Tijdens buitengewone omstandigheden spitst deze taak zich toe op een aangepast gemaal-, aflat- en sluisbeheer en het stilleggen van het scheepvaartverkeer. Rijkswaterstaat heeft tevens de taak om waterstanden en debieten op de genoemde Rijkswateren af te geven en door te geven. Ook vervult Rijkswaterstaat een algemene adviesfunctie en heeft, voor zover dit aan de orde is, een coördinerende rol ten aanzien van de samenhang tussen de droogte- en wateraanvoerproblematiek binnen het beheergebied en de landelijke droogte- en wateraanvoerproblematiek.

De provincie Overijssel heeft een taak als vaarwegbeheerder van het kanaal Almelo-De Haandrik. Dit brengt mee dat de provincie ook nautisch beheerder is (het regelen van de scheepvaart). Als beheerder van sluizen kan de provincie ten behoeve van het waterkwantiteitsbeheer feitelijk taken uitvoeren (zoals spuien) op verzoek van de waterkwantiteitsbeheerder.

De Waterschappen hebben de zorg voor de waterkeringen, in de vorm van aanleg, beheer en onderhoud. Ook het beheer van de regionale watersystemen, inclusief de kaden daarlangs en alle relevante kunstwerken, berust bij de Waterschappen.

9. Duurzaam gebruik van water

Het voorliggende waterakkoord is primair gericht op enerzijds het compenseren van een watertekort in droge perioden door middel van het aanvoeren van IJsselwater (onttrokken te Eefde) via het Twentekanaal-systeem naar het watervoorzieningsgebied en anderzijds het afvoeren van een wateroverschot via de Twentekanaal naar de IJssel (eveneens te Eefde). Onder "stand still" wordt in het kader van dit waterakkoord verstaan dat de bij de afwatering betrokken waterschappen Vechtstromen en Rijn en IJssel de verwachte gevolgen van klimaatverandering op langere termijn in de vorm van extra neerslagpieken zullen opvangen door het treffen van WB21 (inrichtings)maatregelen in de respectievelijke stroomgebieden.

Dit betekent tevens dat het afvoerdebiet van één of meer afvoerkunstwerken niet structureel zal of kan worden vergroot, om civieltechnische redenen, door middel van het structureel vergroten van de respectievelijke stroomgebieden, het structureel wijzigen van de afvoerverdeling op de in de stroomgebieden aanwezige verdeelwerken of het wijzigen van de inrichting van de stroomgebieden en/of de waterlopen in de stroomgebieden.

NB bij klimaatverandering leidt bij ongewijzigd systeem automatisch tot enige verhoging van de afvoerpieken (het systeem is immers 'snel' en over-gedimensioneerd, dus in hellende gebieden komt het sneller naar beneden zetten).
Het NBW beleid is erop gericht om pas in te grijpen wanneer niet meer aan de NBW normen wordt voldaan en niet om dit soort 'autonome verslechtering' actief te remmen. In bemaal gebieden speelt dit uiteraard niet om dat daar de gemaalcapaciteit beperkend is.

Bij het bovenstaande worden twee nuancerende opmerkingen gemaakt:

1. Een vertraging van een afvoergolf vanuit het regionale systeem kan theoretisch ook een ongunstig effect hebben op de afvoer in het hoofdsysteem. De hoogwaterstand in de IJssel wordt namelijk hoger naarmate de hoogwatergolven van de IJssel en het Twentekanaal (en de beken die op het Twentekanaal afwateren) meer gaan samenvallen. Daarom dienen de bedoelde WB21-maatregelen ('niet afwentelen') in de regionale watersystemen, die afvoerpieken afvlakken en mogelijk enigszins vertragen, in goede samenspraak met de beheerder van het Twentekanaal en de IJssel te worden getroffen;

Het kan zijn dat na een langere periode met neerlag het regionale watersysteem geheel verzadigd is geraakt: de watergangen zijn geheel gevuld en ook de onverzadigde zone van de bodem is geheel verzadigd. Als er in een dergelijke situatie de gerede verwachting van een hevige neerslagpiek bestaat, kan het verstandig zijn om eerst het water in het regionale systeem zoveel mogelijk af te voeren waarmee een bergingscapaciteit wordt opgebouwd en de voorwaarden worden gecreëerd om vervolgens de WB21 trits succesvol toe te passen.

10. Historische context van de Twentekanaal en de waterhuishouding in de omgeving

In 2026 is het kanaal 90 jaren oud. De bestaande praktijk van de aanvoer van water vanuit en de afvoer van water naar de Twentekanaal is gebaseerd op al dan niet schriftelijk vastgelegde rechten en plichten tussen de deelnemende partijen, die in een lange reeks van jaren zijn opgebouwd. Om deze praktijk goed te kunnen plaatsen in een historische context wordt de ontstaansgeschiedenis van het Twentekanaal in het kort geschetst. Hierbij is met name gebruik gemaakt van informatie uit [Heitling, W.H. e.a., 1984] en [Lindert, G.H.M. te, 1995].

Afwatering

De totstandkoming van de Twentekanaal is vanaf het allereerste initiatief in 1906 tot de opening in 1936 (de zijtak naar Almelo in 1938) een langdurig en complex proces geweest, waarbij de doelstellingen niet onveranderd zijn gebleven. Het initiatief voor de aanleg van de Twentekanaal was afkomstig van een groep Twentse industriëlen, die voor hun grondstoffen en steenkolen een goedkoper transportmiddel zochten. Dit heeft in 1919 geleid tot de Wet op de Twentekanaal, waarin was verordend een kanaal aan te leggen tussen de Bovenrijn en Enschede, met zijtakken naar de IJssel bij Zutphen, Almelo, Borne en Oldenzaal. Het tracé-concept werd nadien meerdere keren gewijzigd. Het ontwerp voor het uiteindelijke tracé dateert van 1928.

In dezelfde periode traden in het (huidige) stroomgebied van de Twentekanaal met toenemende frequentie overstromingen op, met name als gevolg van de ontginningen van woeste gronden. Een

complicerende factor was dat de stroomgebieden van de verschillende beken in veel gevallen niet gescheiden waren. Diverse zijdelingse aflaten tussen beken maakten Twente en de noordelijke Achterhoek in natte tijden tot één grote, ondeelbare en complexe waterstaatkundige eenheid. De waterschappen wilden deze problemen met grootschalige verbeteringswerken verhelpen, waarvoor echter veel subsidie van Rijk en Provincie nodig zou zijn.

De Provincie Overijssel, die de bevoegdheid had tot het wijzigen van de organisatie van waterschappen, zag in de aanleg van de Twentekanalen dé oplossing van de problemen van wateroverlast. De functie afwatering paste aanvankelijk niet in de opvatting van Rijkswaterstaat over hoe scheepvaartkanalen er uit dienden te zien. De belangrijkste reden hiervoor was dat afwatering zou leiden tot te grote stroomsnelheden in het relatief smalle en ondiepe kanaal, hetgeen nadelig werd geacht voor de destijds vaak nog niet gemechaniseerde scheepvaart. Na enkele jaren veranderde deze opvatting; door motorisering van de scheepvaart werd het noodzakelijk uit te gaan van een ruimer kanaalprofiel dan voorheen. Via deze ruimere vaarweg zou meer water af te voeren zijn, terwijl voor de - inmiddels grotendeels gemotoriseerde - scheepvaart de stroomsnelheid minder bezwaarlijk werd geacht.

In de onderhandelingen die volgden, werd een compromis gesloten tussen het Rijk en de provincies Gelderland en Overijssel over hoe de twee functionaliteiten op elkaar dienden te worden afgestemd en welk water men via het kanaal moest afvoeren. Het mede-gebruiken van de Twentekanalen voor afwatering heeft uiteindelijk een geweldige impuls gegeven aan de algehele verbetering van de afwatering in Oost-Nederland en heeft er sterk aan bijgedragen dat de Twentekanalen indertijd uiteindelijk aangelegd zijn.

In het definitieve plan voor de afwatering op de Twentekanalen, overeengekomen tussen het Rijk en de provincies Gelderland en Overijssel (januari 1930) was de volgende afwatering opgenomen:

1. 26.040 ha. van het stroomgebied van de Regge, ten zuiden van de Twentekanalen, zoals voorgesteld door Ir. Lely (februari 1924);

4400 ha. van het stroomgebied van de Schipbeek, tussen de Bolksbeek en de Schipbeek;

3200 ha. van het stroomgebied van de Berkel, aangevoerd door 4 beken die anders met een grondduiker onder het kanaal door geleid zouden moeten worden.

De ontlasting van 3200 ha. van de Berkel werd destijds al onvoldoende geacht. Het riviertje kon het overblijvende water in natte perioden niet verwerken. Besloten werd de Berkel niet hoger te belasten dan met 22 m³/s en de rest van de afvoer via de Bolksbeek naar het kanaal te geleiden. De maximum afvoer van die beek werd 48 m³/s.

Het beheersgebied van Waterschap Rijn en IJssel omvat ca 200.000 ha. Vanuit Duitsland wateren verschillende deelstroomgebieden hierop af. De grootste daarvan zijn die afwateren op de Oude IJssel (ca 87.000 ha vanuit Duitsland), de Berkel (44.000 ha vanuit Duitsland) en de Schipbeek-Buurserbeek (ca 15.000 ha vanuit Duitsland). Waterschap Rijn en IJssel voert periodiek overleg met de aangrenzende waterbeheerders in Duitsland gericht op een grensoverschrijdend regionaal waterbeheer. De beoogde overleggen zijn onder andere de grenswatercommissies C en D en de Internationale commissie ter bescherming van de Rijn (ICBR). Het waterschap stelt hierbij het vasthouden van water in de Duitse deelstroomgebieden aan de orde, evenals het anticiperen op de verwachte klimaatontwikkeling. Doel daarvan is om een structurele verhoging van de regionale (piek)afvoeren vanuit Duitsland te voorkomen. Indien er desondanks toch sprake zal zijn van een structurele toename van de afvoer vanuit Duitse watersystemen dan kan het waterschap hier vanzelfsprekend niet aansprakelijk voor worden gesteld.

Het beheergebied van het waterschap Vechtstromen, omvat circa 135.000 hectare. Er worden 4 watersystemen onderscheiden: het watersysteem van de Regge, Linderbeek, Dinkel en Twentekanalen.

Het watersysteem van de Regge betreft een gebied van 39.000 ha. Het afgevoerde water stroomt via de Vecht naar het IJsselmeer. In 2013 is het watersysteem uitgebreid via 'de Doorbraak'. Het watersysteem Linderbeek betreft 53.000 ha. Het gebied watert af naar de Vecht en het IJsselmeer. Richtinggevend voor de ontwikkeling zijn de stedelijke functies. Dit betekent dat

overwegend landelijk stroomgebied in de toekomst wordt afgekoppeld naar het watersysteem van de Regge (Doorbraak, Wendel).

De Dinkel ontspringt in Duitsland, stroomt door Oost Twente en mondt uit in de Duitse Vecht. Het totale stroomgebied omvat 60.000 ha, waarvan circa 23.000 ha binnen het beheergebied van Waterschap Vechtstromen. De Boven Dinkel heeft door hoge afvoertoppen en vele overstromingen een zeer dynamisch karakter.

Het watersysteem Twentekanalen omvat 18.000 hectare. Dit stroomgebied behoort van nature tot het watersysteem van de Regge. Door aanleg van het Twentekanaal wordt het water in dit gebied via de IJssel naar het IJsselmeergebied geleid. In droge perioden zijn de Twentekanalen van belang voor de wateraanvoer. Op deze wijze kan een beperkt deel van het Reggegebied (ca. 10.000 ha) rechtstreeks van water worden voorzien en via het Zwolsekanaal kan worden doorgevoerd naar het waterschap Drents Overijsselse Delta.

Ook Rijkswaterstaat zal in voorkomend overleg met relevante Duitse partners het vasthouden van water, m.n. in de Duitse deelstroomgebieden die afwateren naar de beheersgebieden van de waterschappen Rijn en IJssel en Vechtstromen stimuleren.

Watervoorziening

Bij de aanleg van het Twentekanaal in de dertiger jaren van de 20^e eeuw zijn de sluiscomplexen te Eefde, Delden en Hengelo voorzien van gemalen. Deze gemalen dienden voornamelijk om tijdens het zomerhalfjaar, als de voeding van het kanaal door de daarop afstromende beken onvoldoende werd om het peilbeheer op het kanaal te handhaven, water vanuit de IJssel te pompen ter compensatie van de schut-, lek-, verdampings- en wegzijgingsverliezen en waren op die functionaliteit gedimensioneerd. Geleidelijk aan is de landbouw in de gebieden langs het aanvoersysteem geïntensiveerd en hebben de beheerders van de regionale watersystemen wateraanvoerplannen ontwikkeld, waarbij rekening werd gehouden om vanuit het Twentekanaal water aan te voeren. De extreem droge zomer van 1976 en de daarmee gepaard gaande ernstige watertekorten vormde de directe aanleiding om te besluiten tot vergroting van de pompcapaciteit van de gemalen om daarmee ook te kunnen voorzien in de groeiende waterbehoefte van de landbouw.

In 2016 is de capaciteit van de gemalen opnieuw aangepast, vanwege de renovatie van de gemalen en de vervanging van de pompen. Er is nu aanvoer van 22,5 m³/s bij laag water op de IJssel mogelijk.

De gemiddelde wateraanvoerbehoefte in de laatste jaren bedraagt circa 15 m³/s.

11. Spelling topografische namen

De spelling van de in dit waterakkoord voorkomende topografische namen is zoveel mogelijk in overeenstemming met de spelling die wordt gehanteerd in de 1:25.000 kaarten van de Topografische Dienst.

TOELICHTING PER ARTIKEL

Artikel 1. Definities

Zoveel mogelijk is aangesloten bij de begripsbepalingen, zoals geformuleerd in artikel 1.1. van de voormalige Waterwet. In aanvulling hierop is een aantal definities opgenomen die beogen het inzicht te vergroten in de specifieke situatie zoals beschreven in het waterakkoord. Dit geldt in het bijzonder voor de definitie van de begrippen aanvoersysteem, afvoersysteem, afwatering, doorvoeren, doorvoerende beheerder en watervoorziening.

Artikel 2. Doel van het waterakkoord

Het doel van het waterakkoord is het maken van afspraken tussen alle betrokken waterbeheerders over de aanvoer van water uit de Twentekanalen, het Kanaal Almelo - de Haandrik en de Overijsselsche Vecht ten behoeve van de watervoorziening in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe en de afvoer van water naar de Twentekanalen ten behoeve van de afwatering van delen van Overijssel en Gelderland.

Partijen willen hiermee onder meer de doelstellingen verwezenlijken van het nationale en internationale waterbeleid zoals vastgelegd in onder meer de volgende beleidsdocumenten:

- Waterbeleid 21^e Eeuw;
- Europese Kaderrichtlijn Water;
- Europese Vogel- en Habitatrichtlijn/Natura2000;
- Nationaal Bestuursakkoord Water;
- Nationaal Water Programma 2022-2027.

De afspraken hebben betrekking op zowel normale omstandigheden als buitengewone omstandigheden.

Wat de wateraanvoer betreft worden onder buitengewone omstandigheden verstaan die situaties waarbij als gevolg van langdurige regionale droogte al dan niet in combinatie met lage rivierenstanden (IJssel) de totale waterbehoefte ten behoeve van het peilbeheer van het aanvoersysteem, de watervoorziening, de drink- en industriewater voorziening en de water-onttrekking door particulieren groter is dan respectievelijk de maximale aanvoercapaciteit van het gemaal te Eefde of het maximale debiet dat vanuit de IJssel kan of mag worden aangevoerd.

Wat de waterafvoer betreft, worden met buitengewone omstandigheden bedoeld die situaties waarbij tijdens extreem hoge neerslagen, afvoeren of waterstanden gecoördineerde maatregelen dienen te worden genomen teneinde schade te voorkomen of te beperken.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van het waterakkoord is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

1. Het waterakkoord regelt de aan-, door- en/of afvoer van water zoals geformuleerd in de bovenstaande doelstelling;

In het waterakkoord worden ook afspraken gemaakt over de afwatering in niet-extreme omstandigheden en maatregelen gericht op het langer vasthouden van water in de respectievelijke (deel)stroomgebieden;

In het waterakkoord worden ook afspraken gemaakt gericht op het bewaken van de kwaliteit van het water dat wordt aan- of afgevoerd;

In het waterakkoord worden ook afspraken gemaakt over voorzieningen voor vismigratie;

Het waterakkoord richt zich op de gebieden in Gelderland, Overijssel en Drenthe die van water kunnen worden voorzien vanuit de Twentekanalen (zoals aangegeven in bijlage 2 behorende bij dit waterakkoord) en op de afvoeren vanuit het stroomgebied van de Twentekanalen (zoals aangegeven in bijlage 1 behorende bij dit waterakkoord);

De partijen in het waterakkoord zijn: Rijkswaterstaat Oost-Nederland, de provincies Overijssel en Drenthe en de waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta;

De Duitse waterbeheerders van grensoverschrijdende wateren zoals bijvoorbeeld de Vecht en de Berkel zijn geen partij in het waterakkoord. Wel worden er met hen zo goed mogelijke afspraken, middels Tractaten, de Grenswater Commissies en enkele werkgroepen in het kader van de Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn (ICBR), gemaakt over grensoverschrijdende afvoer.

Artikel 3. Samenhang Waterakkoord en Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanal en Overijsselse Vecht

Het Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanal en Overijsselse Vecht is een jaarlijks te actualiseren en vast te stellen bijlage bij dit Waterakkoord. In het draaiboek zijn operationele zaken geregeld voor laagwater en droogte.

Artikel 4. Coördinatiecommissie

Elke partij van het waterakkoord heeft zitting in de Coördinatiecommissie met één ambtelijk vertegenwoordiger. De vertegenwoordiger wordt aangewezen door het bestuur van de desbetreffende partij. Om praktische redenen is de vertegenwoordiging meestal ambtelijk. Eventueel zwaarwegende beslissingen zullen aan de bestuurders worden voorgelegd voor accordering.

De voornaamste functie van de Coördinatiecommissie is het dienen als intermediair tussen partijen. De Coördinatiecommissie heeft taken tijdens zowel normale als buitengewone omstandigheden. De samenstelling van de Coördinatiecommissie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Een waterakkoord is een overeenkomst tussen gelijkwaardige partijen. Daarom is het van belang dat in principe elk van de 5 partijen in de Coördinatiecommissie is vertegenwoordigd. De vertegenwoordiger is in principe een bestuurder van de desbetreffende partij. Het staat de partijen evenwel vrij om een (technische) ambtenaar zitting te laten nemen in de Coördinatiecommissie;
- Rijkswaterstaat heeft als beheerder van een groot gedeelte van het aanvoersysteem en het afvoersysteem een bijzondere verantwoordelijkheid en heeft een breed totaaloverzicht. Op basis hiervan is het doelmatig om de Rijkswaterstaat een trekkende voorzittersfunctie te laten vervullen;
- De secretariaats-functie van de Rijkswaterstaat is facilitair. De secretaris heeft geen stemrecht. De secretariaatskosten worden niet in rekening gebracht.

Protocol besluitvorming over ingrijpende zaken.

Artikel 4, lid 2 van het waterakkoord luidt: "Elke partij van het waterakkoord heeft zitting in de Coördinatiecommissie met één vertegenwoordiger. De vertegenwoordiger wordt voor onbepaalde tijd aanwezen door het bestuur van de desbetreffende partij".

Deze zinsnede impliceert dat het bestuur kan besluiten een bestuurder zitting te laten nemen in de Coördinatiecommissie, dan wel een ambtenaar hiertoe te mandateren. Deze constructie is gericht op een snel en doeltreffend optreden van de Coördinatiecommissie, onder andere tijdens calamiteuze omstandigheden. Ter voorkoming van een situatie waarbij bestuurders zich verrast zouden kunnen voelen over besluiten van de Coördinatiecommissie over ingrijpende kwesties, voorziet het onderstaande protocol er in om bestuurders vooraf te informeren over hetgeen voor besluitvorming aan de orde kan komen. Men kan dan alsnog de vertegenwoordiging in de Coördinatiecommissie heroverwegen.

In die situaties waarbij de Coördinatiecommissie bijeen dient te komen om invulling te geven aan het bepaalde in de leden 4 (watertekortsituatie) en/of 2 (wateraanvoer situatie) van artikel 18 (taken Coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden) van het waterakkoord zal de secretaris met het verzenden per e-mail van de uitnodiging en agenda voor deze vergadering een korte samenvatting geven van de actuele problematiek alsmede de besluiten die de Coördinatiecommissie hierover naar verwachting zal moeten nemen. Deze uitnodiging (en genoemde informatie) zal gericht zijn aan de vertegenwoordigers in de Coördinatiecommissie en hun plaatsvervangers. Partijen geven melding van ontvangst van de e-mail en bevestigen aanwezigheid bij overleg van de Coördinatiecommissie. Het is de verantwoordelijkheid van de desbetreffende vertegenwoordiger in

de Coördinatiecommissie om deze informatie terstond ter beschikking te stellen aan (een vertegenwoordiger van) zijn bestuur, dat vervolgens een besluit neemt over de definitieve vertegenwoordiging in de Coördinatiecommissie. Dit besluit zal zo spoedig mogelijk worden medegedeeld aan de secretaris van de Coördinatiecommissie.

De bovengenoemde aanvullende procedure mag niet leiden tot een minder snel en doeltreffend optreden van de Coördinatiecommissie. De inhoud van de artikelen 17 en 18 blijft derhalve volledig van kracht.

Artikel 5. Wateraanvoer

Gedurende droge perioden, die gemiddeld in de maanden mei tot en met november optreden, kan in delen van Overijssel, Gelderland en Drenthe een tekort aan water ontstaan. Dit tekort wordt veroorzaakt door de permanente waterbehoefte voor drinkwaterbereiding en industrie, alsmede seizoen afhankelijke waterbehoefte van de landbouw. Ook is water nodig ten behoeve van peilhandhaving in het regionale watersysteem, het bereiken en handhaven van een goede waterkwaliteit en aquatische ecologie, evenals het doorspoelen van stedelijk water vanwege de volksgezondheid. Tenslotte is water nodig voor de scheepvaart, voor de stabiliteit van de waterkering en ter compensatie van schut- en lekwaterverlies bij de sluizen te Eefde, Delden, Hengelo en Almelo en verliezen door wegzijging in bepaalde kanaalgedeelten en door verdamping. In de watervoorziening wordt voorzien door bij Eefde uit de IJssel water op te pompen en dit via de Twentekanalen, het Kanaal Almelo - De Haandrik en de Overijsselsche Vecht door te voeren.

Het beginpunt van de aanvoerketen wordt gevormd door het gemalencomplex bij de sluis te Eefde met een totale pompcapaciteit van 22,5 m³/s bij een opvoerhoogte van 5,5 meter. Hier wordt in de eerder genoemde periode het water opgepompt vanuit het voorpand naar het eerste pand. Een gedeelte van dit water wordt door middel van het gemaal bij de sluis te Delden met een pompcapaciteit van minimaal 5,1 m³/s bij 6,0 m statische opvoerhoogte naar het tweede pand van het Twentekanaal gepompt.

En vervolgens wordt door middel van een gemaal bij de sluis te Hengelo met een pompcapaciteit van 6,0 m³/s bij 9,0 m statische opvoerhoogte water doorgevoerd naar het derde pand. Via deze aanvoerweg kunnen delen van Zuidwest Overijssel, De Gelderse Achterhoek en Twente van water worden voorzien.

Een ander gedeelte van het water kan, op aanvraag en naar behoefte van de provincie Overijssel, via het Zijkanaal naar Almelo en de aflatmogelijkheid in de sluis te Almelo op het Kanaal Almelo - De Haandrik worden afgelaten met een maximale doorlaatcapaciteit van 8 m³/s. Via deze aanvoerweg worden delen van Salland, noordoost Overijssel, Twente en Zuid-Drenthe van water voorzien. (De maximum doorlaatcapaciteit van 8 m³/s geldt in een situatie dat er tegelijkertijd scheepvaartverkeer plaatsvindt. Gedurende de nacht, als het scheepvaartverkeer stil ligt, kan de doorlaatcapaciteit tijdelijk worden vergroot tot maximaal 10 m³/s).

De te compenseren en via het gemaal van de sluis te Eefde aan te voeren waterbehoefte voor het voorzieningsgebied van het eerste pand varieert over het jaar genomen aanzienlijk. Gedurende de periode december tot en met maart wordt dit kanaalpand doorgaans, mede afhankelijk van de beschikbare afvoer, gevoed door de hierop afwaterende beken en is er, uitzonderingen daargelaten, geen sprake van enige pompactiviteit. In het voorjaar ontstaat echter een moment dat de voeding door de afwaterende beken niet meer voldoende is om het kanaalpand op peil te houden en moet het tekort door middel van geringe hoeveelheden water uit de IJssel worden aangevuld. Later in het groeiseizoen neemt de waterbehoefte van vooral de landbouw toe. Gedurende het groeiseizoen varieert de waterbehoefte sterk. Er is dan sprake van relatief grote doch kortstondige (piek)behoeften.

De gemalen bij de sluis Delden en de sluis Hengelo zijn het gehele jaar in gebruik voor het op peil houden van de bovengelige panden, ten behoeve van de scheepvaart en de waterinlaat. Hoofdzakelijk is dit nodig om het schutwater terug te pompen. Op de desbetreffende panden vindt

tevens relatief weinig afwatering vanuit de omgeving plaats, waardoor er meer en langer moet worden gecompenseerd door de gemalen.

De aanvoer van water tijdens zowel normale als buitengewone omstandigheden betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.

Tabel 2 uit bijlage 3 over de Verdringingsreeks waterakkoord TK/OV geeft een beeld van de theoretisch maximale aanvoerdebieten (m^3/s) per beheerder en (sub)categorie. Het is een hulptabel om de verhoudingen weer te geven, bij het toepassen van de Verdringingsreeks.

Benodigde pompcapaciteit

Ten behoeve van het nakomen van de afspraken in het waterakkoord Twentekanalen/ Overijsselsche Vecht is de pompcapaciteit van het gemaal te Eefde in 2016 vergroot tot $22,5 \text{ m}^3/\text{s}$.

In 2022 is in overleg met alle partijen van het waterakkoord een studie Robuuste wateraanvoer Twentekanalen / Overijsselsche Vecht uitgevoerd. De belangrijkste conclusies van deze studie zijn:

- De maximale oppervlaktewatervraag aan het TK/OV watersysteem zal ook in 2050 lager zijn dan de in het waterakkoord van 2017 afgesproken aanvoercapaciteit van gemaal Eefde van $22,5 \text{ m}^3/\text{s}$. Dit volgt zowel uit de praktijkinschatting van de waterbeheerders (maximaal $21,0 \text{ m}^3/\text{s}$ in 2050), als uit de in het waterakkoord opgenomen afspraak van maximaal 10 % toename van de watervraag van 2017, resulterend in een maximale watervraag in 2050 van $21,74 \text{ m}^3/\text{s}$.
- Qua wateraanbod volgt uit de studie dat lage IJsselstanden bij de toekomstscenario's vaker voor gaan komen. Waterstanden van NAP +1,20 m zijn tot op heden bijvoorbeeld nog niet voorgekomen, maar zijn richting 2050 wel te verwachten na verdergaande klimaatverandering en erosie van de Waal.

Aanbevolen wordt om voor een robuuste wateraanvoer in de toekomst uit te gaan van een aanvoercapaciteit van $22,5 \text{ m}^3/\text{s}$ via gemaal Eefde, waarbij voor de ontwerpwaterstand aan de instroomzijde wordt uitgegaan van lagere waterstanden van de IJssel dan de huidige laagste waterstanden. Voor het worst-case scenario in 2050 (op basis van de Delta scenario's 2024) wordt uitgegaan van een laagste waterstand van de IJssel van NAP +1,00 m.

Artikel 6. Inlaten van water

De inlaatdebieten zoals weergegeven in bijlage 2 betreffen de piekaanvoer behoeften. Iedere inlatende waterbeheerder heeft voor de door hem beheerde inlaatvoorziening gebieden de maximale capaciteit aangegeven. In het kental is mede opgenomen de hoeveelheid water die benodigd is voor beregening uit oppervlaktewater. Afhankelijk van een aantal variabelen in bodem, watersysteem en grondgebruik in de achterliggende wateraanvoergebieden variëren de door de waterbeheerders aangegeven maximale capaciteiten per inlaat tussen 0,2 en $0,6 \text{ l/s/ha}$.

Er wordt water naar zuid-oost Drenthe (beheergebied waterschap Hunze en Aa's) aangevoerd via het Drents Primair Aanvoersysteem (DPA), via de route Meppelerdiep- (Verlengde) Hoogeveensevaart (waterakkoord Drenthe). Daarnaast wordt ook water naar zuid-oost Drenthe aangevoerd vanuit het systeem Twentekanalen en Overijsselsche Vecht, via het Coevorden-Vechtkanaal, het Stieltjeskanaal en de Stieltjeskanaalsluis. De kosten die gepaard gaan met de aanvoer via de Stieltjeskanaalsluis zullen door waterschap Vechtstromen naar rato worden doorberekend aan de afnemende partijen.

De (hogere) kosten die gepaard gaan met de aanvoer via het DPA zullen door de provincie Drenthe worden doorberekend aan de belanghebbende waterschappen. Omgekeerd kunnen in uitzonderlijke gevallen ook andere inlatende beheerders op het kanaaltraject Almelo - Coevorden via het DPA van water worden voorzien. Aanzeggingen van de Coördinatiecommissie met betrekking tot het beëindigen of verminderen van het inlaten van water worden telefonisch gedaan en hierna per e-mail bevestigd. In geval van een acute noodzaak of calamiteit neemt de veiligheidsregio (i.c. Drenthe, Twente, IJsselland, Gelderland) de regie en aansturing over.

Artikel 7. Doorvoer van water

Via de sluis te Aadorp (Almelo) wordt in wateraanvoerperioden water vanuit de Twentekanalen doorgevoerd naar kanaal Almelo-De Haandrik. Bij lage afvoeren van de Vecht vanuit Duitsland wordt via kanaal Almelo-De Haandrik dit water verder doorgevoerd naar het Coevorden-Vecht kanaal en het Stieltjeskanaal. Via inlaatpunten van de regionale waterbeheerders vanuit deze kanalen kan het water verder worden doorgevoerd via regionale watersystemen. Bijvoorbeeld doorvoer naar de Lutterhoofdwijk, Langewijk en Ommerkanaal, en doorvoer van water naar waterschap Drents Overijsselse Delta via Vroomshoop/Hancate.

Artikel 8. Waterafvoer en Afwatering

In het algemene gedeelte van de toelichting is uitvoerig ingegaan op de afwateringssituatie van het stroomgebied van het Twentekanaal en de historische context hiervan. Uitgaande van de huidige inzichten op het gebied van integraal waterbeheer zijn partijen van mening dat het ongewenst is dat de afwatering naar het Twentekanaal structureel toeneemt. In het regionale systeem wordt verder gezocht naar mogelijkheden voor uitbreiding van de bergingscapaciteit om daarmee piek op piek te voorkomen.

De in lid 3 opgenomen bepaling betreft het voorkomen van een structurele toename van de afvoer naar het kanaal. Uitgaande van de huidige inzichten op het gebied van integraal waterbeheer zijn partijen van mening dat het ongewenst is dat de afwatering naar het Twentekanaal vanuit zijrivieren bij een situatie van maatgevend hoogwater op het hoofdwatersysteem toeneemt. Dit impliceert dat in extreme omstandigheden (al dan niet met een overmacht situatie) of bij dreigende calamiteiten incidenteel en tijdelijk kan worden afgeweken van de gemaakte afspraken over de afvoer naar het Twentekanaal. Dit alleen in goed overleg tussen het betreffende waterschap en Rijkswaterstaat.

Artikel 9. Veiligheid

Geen toelichting.

Artikel 10. Waterkwaliteit

Bij de twee hoofd-waterbewegingen die in dit waterakkoord zijn te onderscheiden, speelt de kwaliteit van het water een belangrijke rol.

De eerste situatie is die waarbij in perioden met watertekorten ten behoeve van de watervoorziening IJsselwater wordt aangevoerd naar de Twentekanal en vervolgens wordt doorgevoerd via het Kanaal Almelo - De Haandrik, de Overijsselse Vecht en het Coevorden - Vecht kanaal. Waterkwaliteitsmetingen door de waterkwaliteitsbeheerders van het aanvoersysteem, die zijn opgenomen in de tabel met beheerders (bijlage 6), zijn in dit geval van groot belang voor de waterkwaliteitsbeheerder van het ingelaten water teneinde te kunnen bepalen of het aangevoerde, gebiedsvreemde, water voldoet aan de eisen die hieraan worden gesteld, gezien vanuit de functies van het watervoorzieningsgebied.

De tweede situatie betreft een tegengestelde waterbeweging naar de Twentekanal tijdens perioden met wateroverschot. De waterkwaliteitsmetingen door de waterkwaliteitsbeheerders van de naar het Twentekanaal afvoerende beken zijn van belang voor Rijkswaterstaat als waterkwaliteitsbeheerder van de Twentekanal. De Twentekanal, maar ook de stroomafwaarts gelegen watersystemen IJssel en IJsselmeer hebben vele functies (o.a. de - toenemende - drinkwaterfunctie) waarbij de waterkwaliteit een belangrijke rol speelt. Rijkswaterstaat gebruikt de waterkwaliteit gegevens onder andere voor toetsing aan de waterkwaliteitsdoelstellingen en voor het opstellen van water- en stoffenbalansen. De in bijlage 6 genoemde waterkwaliteitsmeetpunten van de waterschappen Vechtstromen en Rijn en IJssel geven naar verwachting gezamenlijk een redelijke indicatie van de waterkwaliteit voor de 36 locaties waar water kan worden afgevoerd naar de Twentekanal.

Voor de waterkwaliteit in de onderscheiden waterlichamen gelden verschillende normen op basis van de Kaderrichtlijn Water en de uitwerking daarvan in de waterwet. Het betreft:

- Europese normen voor prioritaire stoffen en Rijnrelevante stoffen;
- De normen voor chemie zijn in de AMvB BKMW (Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009) vastgelegd;

Nationale normen voor ecologie ondersteunende stoffen, waaronder nutriënten, zijn door de Provincies vastgelegd in het Omgevingsbeleid;

- Voor de overige waterlopen zijn geen normen vastgelegd, tenzij de waterschappen dit zelf hebben gedaan. In overleg tussen het Rijk, IPO en UvW wordt bepaald hoe hier mee om wordt gegaan. Enige toetsing in de huidige situatie is dat afvoer c.q. lozing op een waterlichaam geen verslechtering mag veroorzaken;
- regionale richtwaarden voor biologische stoffen, planten en dieren; het gaat om richtwaarden voor het stroomgebied Rijn-Oost, waarmee zowel de waterschappen als Rijkswaterstaat werken.
- Het doeljaar voor de KRW is 2027.

De waterschappen spannen zich naar vermogen in om vervuiling van de waterafvoer als gevolg van beheer en onderhoud te voorkomen. Hierbij moet worden gedacht aan maaisel en zand.

In bijlage 6 is een overzicht gegeven van de analysepakketten die in het kader van dit waterakkoord door de waterbeheerders worden gehanteerd. Hierbij wordt opgemerkt dat ten aanzien van de daadwerkelijke invulling van de pakketten nuanceverschillen tussen waterbeheerders kunnen optreden. Bijlage 6 bevat tevens een overzicht van de monsterlocaties voor waterkwaliteit, waarbij per locatie is aangegeven:

- in welk watersysteem de locatie is gelegen;
- voor welk aanvoer- of afvoerpunt de monsterlocatie representatief is;
- de x- en y-coördinaten van het waterkwaliteitsmeetpunt
- of het meetpunt in een permanente meetcyclus is opgenomen dan wel eens in de zoveel jaar wordt bemonsterd;
- de van toepassing zijnde analysepakketten en de analysefrequentie.

De monsterlocaties zijn tevens aangegeven op de kaarten 4 t/m 7 uit de bijlagen.

Iedere waterbeheerder behoudt de vrijheid om tussentijds zijn meetprogramma op onderdelen te wijzigen op basis van gewijzigde prioriteiten of inzichten. De waterbeheerders nemen zich voor om in onderling overleg hun meetprogramma's verder te optimaliseren en nader op elkaar af te stemmen.

Aansluitend op de Delta aanpak waterkwaliteit en zoetwater zal in een toekomstige herziening een nadere uitwerking van de monitoring en data uitwisseling tussen de waterbeheerders verder vorm worden gegeven.

Daarnaast bestaat de rapportage verplichting voor de KRW in het RBO Rijn Oost. Teneinde dubbel werk te voorkomen wordt verwezen naar deze rapportages.

Artikel 11. Ecologische kwaliteit

Partijen volgen de eigen beleidsdoelen op het gebied van de ecologische kwaliteit van het water, waaronder de ecologische doelen die op basis van de KRW en (voor zover van toepassing Natura 2000) zijn vastgesteld. Het handhaven van een minimale afvoer over het gehele traject van de Overijsselsche Vecht is noodzakelijk ten behoeve van het functioneren van de vispassages en de vismigratie, die zijn aangelegd ter plaatse van alle Vechtstuwen. Het minimale debiet door een vispassage van 1,5 m³/s is bepaald op basis van aanbevelingen over het functioneren van vispassages [Boiten, 1989] en [Stolwijk et al, 1993].

Samengevat wordt in deze bronnen gesteld dat voor het type vispassages zoals toegepast in de Overijsselsche Vecht een ontwerpdebiet van 1,5 à 2 m³/s geldt. Daarnaast wordt ervan uitgegaan dat de visoptrek voorziening het gehele jaar door functioneert, aangezien visoptrek, zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts, het gehele jaar door plaatsvindt en verschilt per soort

(afhankelijk van paai-, voedsel-, opgroei- en overwinteringsgebied). De resultaten van een onderzoek naar de doelmatigheid van de vispassages zijn bemoedigend. Het blijkt dat alle relevante soorten van de vispassage gebruik maken [Cazemier, 1990].

Een andere reden voor het handhaven van een minimale afvoer is de zuurstofhuishouding van de rivier. Weliswaar is er sprake van een voeding van de Overijsselsche Vecht door regionale kwel, maar dit kwelwater is per definitie zuurstofarm. Bij lage afvoeren zal de minimale afvoer worden doorgevoerd via de vispassages. Voldoende watervoering is in droge perioden van groot belang voor de ecologische kwaliteit van vrij stromende wateren. Waar dergelijke wateren als doorvoermedium voor het aan te voeren kanaalwater zouden kunnen dienen, verdient een dergelijke optie sterke overweging. Dit geldt in iets mindere mate ook voor het bevorderen van de vismigratie via vispassages in droge perioden in waterlopen die als doorvoermedium zouden kunnen dienen. Zie ook bijlage 6 Meetplan waterkwaliteit en Bijlage 7 KRW factsheet NL 93 Twentekanalen.

Evaluatie

In het kader van de evaluatie van het waterakkoord in 2004 is de vistrek door de Overijsselsche Vecht opnieuw aan de orde geweest. Een werkgroep, met ecologen van diverse partijen van het waterakkoord, kwam na een onderzoek tot de volgende conclusies:

- Indien de afvoer van de Vecht (bij Emlichheim) meer dan 1,5 m³/s bedraagt, dient er minimaal 1,5 m³/s over de vistrappen te gaan.
- Deze afvoer is niet alleen van belang voor de vistrek maar ook voor andere organismen, de waterkwaliteit en de algemene ecologische functie.
- De ad hoc werkgroep adviseert (nadrukkelijk) om de tekst van artikel 10 niet te wijzigen.
- De ad hoc werkgroep tekent daarbij aan dat zij er vanuit gaat dat de partijen het waterakkoord ook op dit punt loyaal uitvoeren.

(Coördinatiecommissie; ad hoc werkgroep vismigratie, 03-12-2004)

De waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta nemen als beheerder(s) van de Overijsselsche Vecht de inspanningsverplichting op zich om een minimale afvoer van 1,5 m³/s te realiseren over het gehele traject tussen de stuw De Haandrik en de stuw te Vechterweerd. Daarvoor zijn ook twee nieuwe meetopstellingen beschikbaar die exact de debieten weergeven, te weten Debietmeetpunt (DM) de Haandrik (ws VS) en Debietmeetpunt (DM) Dalfsen (ws DOD). Deze inspanningsverplichting vervalt bij een situatie waarbij de afvoer van de Overijsselsche Vecht ter plaatse van de Duits-Nederlandse grens (gemeten ter plaatse van het Duitse meetpunt Emlichheim) minder dan 1,5 m³/s bedraagt. De toevoer naar de Overijsselsche Vecht wordt gereguleerd door het stuwcomplex bij De Haandrik.

Hier wordt het volgende bedieningsprotocol gehanteerd:

1. Indien de afvoer bij Emlichheim > 1,5 m³/seconde bedraagt, dan wordt bij De Haandrik ten minste 1,5 m³/seconde afgelaten naar de Vecht.
2. Indien de afvoer bij Emlichheim < 1,5 m³/seconde bedraagt, dan wordt bij De Haandrik het debiet afgelaten dat bij Emlichheim wordt gemeten (dus tussen 0 en 1,5 m³/seconde)
3. Wanneer de afvoer bij Emlichheim stagneert OF op het moment van inwerkingtreding van de regionale verdringsreeks (beginnend bij categorie 4.6) dan wordt de doorvoer bij De Haandrik gestaakt.

Artikel 12. Meten, registreren en regelen

Juridische basis voor meten

In artikel 6.16 van de Waterregeling wordt gesteld "dat het verboden is om

http://wetten.overheid.nl/BWBR0026845/Hoofdstuk6/5/volledig/geldigheidsdatum_01-12-2010/informatie zonder vergunning van de minister als bedoeld in artikel 6.5 van de wet meer dan

5.000 m³ water per uur te brengen in, of meer dan 100 m³ water per uur (100 m³/uur = 0,03 m³/s = 30 liter/s) te onttrekken aan een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk, indien:

- a. de in- of uitstroomsnelheid meer bedraagt dan 0,3 m/s, of
- b. de handeling plaatsvindt in samenhang met een activiteit waarvoor op grond van artikel 6.2 van de wet een vergunning is vereist.

Gebruik van de meetgegevens

De online meetinformatie wordt door de Rijkswaterstaat gebruikt als invoer voor het digitaal informatiesysteem voor het waterbeheer op de Twentekanalen middels het Instrumentarium voor de Waterhuishouding van Peilgereguleerde Watersystemen (IWP).

Het IWP is een computerprogramma dat informatie over peilbeheer en stofverspreiding verzamelt, bewerkt en verspreidt. Via dit systeem belandt informatie over de huidige en verwachte watersituatie op de beeldschermen in de bedieningsgebouwen bij de kunstwerken. IWP stelt per kunstwerk bedieningsadviezen op voor het peilbeheer. In het geval van een waterverontreiniging geeft IWP aan de hand van een stofverspreidingsmodel aan hoe de verspreiding van een vervuiling kan worden tegengegaan. Bijvoorbeeld door het sluiten van sluizen en het stilzetten van gemalen. De motor achter IWP is het door Deltares ontwikkelde model *Flood Early Warning System* (FEWS). Rijkswaterstaat past dit model onder meer toe bij de waterverdeling en de voorspelling van rivierafvoeren.

Dit systeem geeft Rijkswaterstaat een continu totaaloverzicht van het actuele waterbeheer op en rond de Twentekanalen. De beheerder kan deze informatie gebruiken om zo effectief mogelijk in te spelen op veranderingen in het waterbeheer als gevolg van waterbehoefte, waterafvoer en/of bij calamiteiten. De informatievoorziening met betrekking tot de aanvoer van water en de exploitatiekosten van de gemalen is nodig ten behoeve van het bepalen van de tarieven voor wateraanvoer die door het Rijk bij de waterbeherende partijen in rekening worden gebracht. Daarnaast wordt deze informatie, en dit geldt ook voor de informatie met betrekking tot de afvoer van water, gebruikt voor het opstellen van water- en stoffenbalansen en ten behoeve van planvorming en beleidsvoorbereiding.

Evaluatie meetproces

De partijen in het waterakkoord willen voorkomen dat over en weer onevenredig zware meeteisen worden opgelegd en hebben daarom gezocht naar een pragmatische benadering.

Artikel 13. Informatievoorziening

Ten aanzien van artikel 11 is toegelicht dat de meetinformatie die online beschikbaar gesteld wordt aan het digitaal informatiesysteem voor het waterbeheer op de Twentekanalen gebruikt wordt ten behoeve van een zo effectief mogelijk beheer. Het behoeft geen betoog dat alle partijen in het waterakkoord hierbij zijn gebaat. Het spreekt tevens vanzelf dat een ongestoorde online gegevensvoorziening van groot belang is voor de juiste werking van het systeem. De gegevensuitwisseling (waterdata), onder andere voor IWP, vindt plaats via het Landelijke platform LMW (Landelijke Meetnet Water).

Artikel 14. Investeringskosten

Onder een "mogelijke toekomstige capaciteitsuitbreiding" wordt verstaan een uitbreiding om aan de (toekomstige) watervraag te voldoen. Bijlage 2 laat de huidige situatie zien.

1. De Staat zal de te verdelen investeringskosten voorfinancieren. De overige betrokkenen betalen hun aandeel achteraf terug. Dit betreft de investeringen aan de assets in het hoofdwatersysteem die in beheer zijn bij Rijkswaterstaat (Eefde, Delden en Hengelo).
2. De kosten worden in beginsel verrekend op basis van de uiteindelijke aanneemsom plus/minus meer- en minderwerk en onvoorziene kosten, voor zover deze laatste kosten redelijk en billijk zijn. De Staat financiert voor zonder rente en inflatie. Tegen de tijd dat bijdragen van de partijen in rekening worden gebracht, zijn de daadwerkelijke kosten bekend.

Artikel 15. Jaarlijkse exploitatiekosten van gemalen Eefde, Delden en Hengelo

De jaarlijkse exploitatiekosten voor de gemalen Eefde, Delden en Hengelo bestaan uit:

- energiekosten
- onderhoudskosten
- bedieningskosten
- beheerkosten.

Artikel 16. Geschillen

In de situatie vóór het sluiten van het waterakkoord is het zelden voorgekomen dat tussen partijen geschillen ontstonden over de aan- en/of afvoer van water. Partijen gaan er van uit dat in deze situatie na het sluiten van het waterakkoord geen verandering zal komen. Mochten er onverhoopt toch geschillen ontstaan dan is het de wens van partijen deze in eerste instantie in onderling overleg op te lossen.

Artikel 17. Vrijwaring

De in dit artikel beschreven vrijwaring kan twee situaties betreffen. Ten eerste de situatie waarbij schade zou ontstaan als gevolg van het inlaten van water. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het inlaten van water van onvoldoende kwaliteit. Een tweede situatie is die waarbij schade zou ontstaan als gevolg van het onvoldoende of geheel niet aanvoeren van water.

Artikel 18. Calamiteiten

De waterbeheerders en Rijkswaterstaat nemen elk hun verantwoordelijkheid om zo snel mogelijk alle betrokken partijen op te hoogte te brengen van een eventuele calamiteit in hun watersysteem.

Ongeacht hetgeen in dit waterakkoord is opgenomen ten aanzien van de coördinerende rol van Coördinatiecommissie betekent dit dat de verantwoordelijke waterbeheerder in wiens oppervlaktewaterlichaam de calamiteit optreedt, verondersteld wordt direct in actie te komen bij het bestrijden van de calamiteit, om de nadelige gevolgen, te beperken.

Onder verwijzing naar de definitie van een calamiteit in artikel 1 wordt er op gewezen dat een calamiteit niet alleen betrekking heeft op de chemische kwaliteit van het water. Indien, bijvoorbeeld, als gevolg van het in ongerede raken van de spuivoorziening van de scheepvaartsluis te Almelo de doorvoer van water naar het Kanaal Almelo - De Haandrik zou stagneren, zal de beheerder van deze spuivoorziening (i.c. de provincie Overijssel) de benedenstrooms gelegen inlatende beheerders direct verzoeken het inlaten onverwijld te staken, teneinde te voorkomen dat het kanaalpeil onder een kritisch niveau komt, dan wel middels een hevelsysteem maatregelen te nemen om het kanaalpeil op niveau te houden.

Een ander aandachtspunt is de positie van drinkwatermaatschappij Vitens. Deze organisatie heeft nadere afspraken gemaakt over de oeverfiltratiewinning langs de Overijsselsche Vecht nabij Vechterweerd. Deze afspraken zijn vastgelegd in de Waterovereenkomst Vechterweerd, Afspraken Oeverinfiltratiewinning (2012). Ze betreffen voornamelijk het borgen van voldoende waterkwaliteit. Daarnaast is deze drinkwatervoorziening opgenomen in de alarmstructuur. Ook zijn in deze afspraken vuistregels opgenomen voor de beoordeling van de impact van een calamiteit op de kwaliteit van het onttrokken water om zicht op en controle over de volumes te waarborgen. Over de waterkwantiteit is afgesproken dat 0,15 m³/s beschikbaar moet zijn (categorie 2 verdringingsreeks).

Artikel 19. Taken Coördinatiecommissie

De taken van de Coördinatiecommissie tijdens buitengewone omstandigheden bestaan uit het volgende:

- het signaleren van een (dreigende) buitengewone omstandigheid;
- het nemen van maatregelen teneinde de schade als gevolg hiervan zoveel mogelijk te beperken;
- het coördineren en sturen van de verdeling van het nog beschikbare water;
- het informeren van de betrokken waterbeheerders in dergelijke situaties.

- het deelnemen aan het Regionaal Droogte Overleg Twente Kanalen en Overijsselsche Vecht, zoals is vastgesteld in het jaarlijks geactualiseerde Draaiboek Regionaal Droogte Overleg Twentekanalen en Overijsselse Vecht.

Bij de verdeling van het water in buitengewone omstandigheden (i.c. watertekortsituaties) wordt uitgegaan van de prioriteitsregels, zoals vastgelegd in bijlage 3 behorende bij dit waterakkoord. De in Artikel 18 lid 3 bedoelde situatie waarbij Rijkswaterstaat namens de Coördinatiecommissie maatregelen neemt, heeft betrekking op bijvoorbeeld het geheel of gedeeltelijk afsluiten van inlaatkunstwerken in het hoofdwatersysteem en nadrukkelijk niet op de watersystemen in beheer bij het waterschap.

Indien een calamiteit voor de burgemeester(s) van de gemeente(n) waarbinnen (een gedeelte van) het aanvoer- of afvoersysteem is gelegen, aanleiding vormt om de Wet Rampen en Zware Ongevallen van toepassing te verklaren, is het Regionaal Droogte Overleg (de ambtelijke droogtecommissie) ondergeschikt aan het gezag van de burgemeester(s). In een dergelijk geval kan het RDO zich beschikbaar stellen om hierbij advies en ondersteuning te verlenen.

Artikel 20. Wateraanvoer en waterverdeling

Geen toelichting.

Artikel 21. Evaluatie van het waterakkoord

Geen toelichting.

Artikel 22. Wijzigen van waterakkoord

De procedurele bepalingen voor de totstandkoming van het waterakkoord (bijlage 11) zijn overeenkomstig van toepassing op de wijzigingsprocedure. De wijziging van het waterakkoord kan een complexe en tijdrovende zaak zijn. Om deze reden achten partijen het noodzakelijk om een beoogde wijziging met argumenten te onderbouwen en, alvorens de formele wijzigingsprocedure in gang te zetten, onderling te bespreken. In dit vooroverleg kan tevens worden onderzocht of, indien wordt besloten tot het doorlopen van de wijzigingsprocedure, het uit efficiëntie-overwegingen mogelijk is ook andere wijzigingen mee te nemen. In die gevallen waarin als gevolg van een voorgestelde wijziging van het waterakkoord, naar het oordeel van een partij, de belangen van derden in het geding zijn, wordt de desbetreffende partij geacht de mening van de belanghebbende over de beoogde wijziging in te winnen.

Artikel 23. Intrekking van bestaande regelingen voor aan- en afvoer van water

Het vorige waterakkoord (2017) is hiermee komen te vervallen.

REFERENTIES

Boiten, 1989
Vispassage onderzoek

Cazemier, 1990
Vispassage onderzoek

Coördinatiecommissie waterakkoord Twentekanalen/Overijsselsche Vecht, 1999
waterakkoord Twentekanalen/Overijsselsche Vecht (eerste versie)

Coördinatiecommissie waterakkoord Twentekanalen/Overijsselsche Vecht, 2004
Evaluatie waterakkoord Twentekanalen/Overijsselsche Vecht

Coördinatiecommissie waterakkoord Twentekanalen/Overijsselsche Vecht,
ad hoc werkgroep meten en ijken, 2004
Evaluatie meetinrichtingen

Coördinatiecommissie waterakkoord Twentekanalen/Overijsselsche Vecht
Waterakkoord Twentekanalen en Overijsselsche Vecht
versie 19 april 2017

Heitling, H. en Lensen, L. , 1984,
De Twentekanalen,; succes van een mislukking
Terra, Zutphen

Hydrologic, 2010
Samenhang afvoeren IJssel en Twentekanalen
Hydrologic BV, Amersfoort

Lindert, G.H.M. te, 1995
De Twentekanalen; een technisch-historische analyse van een veelzijdig artefact
Afstudeerscriptie Universiteit Twente. 1995

Stolwijk et al, 1993
Vispassage onderzoek

Tauw, 2008
Verkennde studie waterinlaat van sluis Almelo
Tauw, Deventer

Waterwet
http://wetten.overheid.nl/BWBR0026845/Hoofdstuk6/5/volledig/geldigheidsdatum_01-12-2010/informatie

Witteveen+Bos, 2010
Actualisatie aan- en afvoerdebieten en verdringingsreeks waterakkoord
Twentekanalen/Overijsselsche Vecht.
Witteveen+Bos, Deventer

Witteveen+Bos, 2011
Modelmatige onderbouwing capaciteit aflatwerken Eefde,
Witteveen+Bos, Rotterdam

Witteveen+Bos, april 2022
Studie Robuuste wateraanvoer Twentekanalen/Overijsselsche Vecht
Witteveen+Bos, Deventer